

HÍD

evangélikus magazin

2006. I. SZÁM
ÁRA: 300 Ft

**KÖZEL VAN AZ Ő
VISSZAJÖVETELE**
Beszélgetés Cseri Kálmánnal

**MEGKÉRDEZTÜK
A TERRORSZAKÉRTŐT
HA MEG NEM TÉRTEK**

Fókuszban **A VILÁGVÉGE**

Az Evangélikus Rádiómisszió kiadványai (cd-k, kazetták) megrendelhetők:

1656 Budapest, Pf. 22., tel./fax: 06 1 400 3057,
e-mail: evmis@lutheran.hu címen.

Énekeskönyvi énekeink

- Ádventtől vízkeresztig
- Bőjt-húsvét
- Pünkösöd-reformáció
- Dicséreték-könyörgések
- Reggeli-esti énekek
- Jézus-énekek

Zenés hanganyagok

- Új ének – ifjúsági énekek
- Evangélikus fúvószena 2. (csak kazettán)
- Zumpupe – Izsóp együttes – afrikai gospel
- Ének útjain – Izsóp együttes (csak kazettán)
- Jöjj Uram! – Vekker együttes
- Hozzád menni – kórusművek
- Együtt adjuk tovább – győri Soli Deo Gloria ifjúsági ének-együttes
- SZEMektől szívekig – Szemei Gábor megzenésített versei

Gyermekeknek, fiataloknak

- Írok neked, Istenem (történetek zenével)
- Titkok naplója (történetek zenével)
- Jónás – Tékozló fiú (hangjáték a bibliai történet alapján)
- Fehérke – hangjáték
- Mindennap Jézussal (gyermekénekek)
- Utazzunk együtt – útikalauz konfirmandusoknak
- Nézz föl! – fiataloknak

Élethelyzetek

- Nézzétek ezt a kisgyermeket!
- kisgyermekes édesanyák részére
- Akinek van füle, hallja – autózvezetőknek
- Szeressétek egymást! – házassulandóknak
- Uram, nincs emberem – magányosoknak
- Gyógyító szó – betegeknek
- Veled vagyok, fogom a kezed – gyászolóknak
- MATT – gyászolóknak
- Élő vízcseppek – rövid áhítatok, gondolatok
- Lélektől lélekgig – rövid áhítatok, gondolatok
- Enyém vagy – Mit ad és mit vár tőlünk Isten?
- Vigasztalásul – válogatás Reményik Sándor verseiből
- Missziói percek I-II. – rádiós jegyzetek, rövid interjúk
- Konferenciák, evangélizációk**
- *Maradj életben!* – Országos evangélizáció, 2003.
- *Evezz a mélyre!* – Országos evangélizáció, 2004.
- *Jézus üzen* – Országos evangélizáció, 2005.
- Missziói konferencia, 2004.
- Missziói konferencia, 2005.
- *Gyógyulást a házasságnak* – EBBE-csendesnap, 2003.
- *Kifulladt gyülekezetek* – EBBE-csendesnap, 2005.

TARTALOM

FÓKUSZBAN A VILÁGVÉGE

- 3 Bevezető – „Vigyázzatok!”
- 4 Megkérdeztük a terrrorszakértőt
- 5 Megkérdeztük a közgazdászt
- 6 Megkérdeztük a geológust
- 7 Megkérdeztük az ökológust
- 8 Megkérdeztük a jövőkutatót
- 9 Megkérdeztük a teológust
- 10 Világvége Fesztivál
- 12 Világvége és a szekták
- 14 Az igén tájékozódva
- 16 Ha meg nem tértek

ÉLŐ VÍZ

Külmisszió

17 Azért van ez így
Beszélgetés

18 Közel van az ő visszajövetele
Képriport

21 Sri Lanka képekben
Ők is testvérek, ők is magyarok

22 „Ne félj, te kicsiny nyá...”

24 Új kiadványaink

Rádiómisszió

25 Örülünk a megfejtésnek...
Vallomás

26 Bizonyágtétel

Mai hitvallások

28 Legyetek állhatatosak

Börtönmisszió

30 Szokatlan beszámoló

Tanuljunk egymástól

31 Kína, Bácsalmás, Tompa utca

Könyvajánló

32 Klaus Dougllass

Derű * Rejtvény

33 „Aki hisz, az derűs, és a derűje Istentől származik.”

Énekem az Úr * Hirdetés

35 Hírek

6

10

16

„Vigyázzatok!”

Nem szektás dolog a „világvégevel”, pontosabban e világkorszak végével foglalkozunk. Az emberi történelem csúcspontja – Jézus földi megjelenése – óta ugyanis utolsó időket élünk.

Életünk célja és értelme, hogy megtaláljuk a Forrást, Istent, hogy leheletnyi, törékeny létünk ne vesszen el, hanem a Vele való szeretetkapcsolatban örök, teljes életet nyerjen.

Érdemes abból a szempontból is átgondolni a „világvége” realitását, hogy bármelyikünk bármikor kiléphet e földi tér-idő-anyag létállapotból, és akkor a távozó számára e világ véget ér. Számolsz-e ezzel, kedves olvasó? Tudod-e, milyen drága az idő? Elsuhannak az évek, évtizedek, de te megmaradsz örökre. Vas István A Teremtőhöz című szép versében ezt olvassuk (magazinunk hátsó borítóján megtalálható a teljes vers):

„Meghalok, semmit nem veszítek,

Művedet meg nem semmisíted

s a mennyben vagy pokolban

Az leszek, ami voltam.”

Az örök folytatásban az leszel, ami itt voltál! Milyen komoly, józanító, megtérésre indító szavak!

Nem feladatunk a számolgatás, a sötét károgás. Az Atya tudja egyedül az időt, de elvetemült korunkban a jelekre nem figyelni felelőtlenség. A háború, az éhezés, a tömeges járványok, az erőszak, a terror, a szeretetlenség, az erkölestelenség és a természeti katasztrófák mind intő jelek. Az emberiség egy része elutasítja Istent és az Ő szeretetét. Permanens bűnesetben él.

„Szeret az Úr, azért nincs még végünk, mert nem fogyott el irgalma: minden reggel megújul.” (JlSir 3,22) De meddig?

Jézus és az apostolok fajsúlyosan tanítottak a végső dolgokról, s ennek lényege röviden a következő:

1. Ez az anyagi világ a bűn miatt mulandó. Isten egyszer lezárja történelmünket.
2. Ennek idejét mi nem tudjuk, de Jézus azt tanácsolja, hogy tanuljunk a jelekből.
3. Készültségben, vigyázásban kell élnünk, ami azt jelenti,

hogy keressük az Urat, amíg megtalálható. Mindamelllett, hogy örülünk világunk és életünk szépségeinek, munkálkodásban töltjük napjainkat. Örök, maradandó kincseket keresünk és találunk.

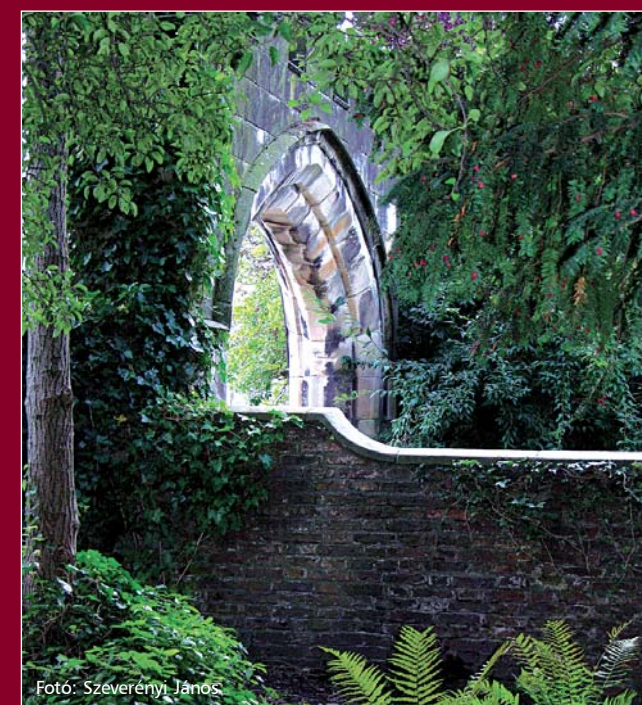
4. Az ember örökké létezik abban az állapotban, melyben innen távozik. Két út van előttünk: az élet vagy a lelki halál útja. Istennel leszek a teljességben vagy nélküle örök hiányban.

5. Minden tőlünk telhetőt megteszünk azért, hogy szereteteink és környezetünk is megtalálják az el nem múlt életet.

A Szentírás utolsó mondatai:

„Így szól az, aki ezekről bizonyosságot tesz: Bizony, hamar eljövök. Ámen. Jöjj, Uram Jézus!

Az Úr Jézus kegyelme legyen mindnyájatokkal! Ámen.” (Jel 22, 20-21)

Fotó: Szeverényi János

Szeverényi János

főszerkesztő

A HÍD EVANGÉLIKUS MAGAZIN előfizetése egy évre 1200 Ft. Megrendelhető írásban név és cím beküldésével az Evangélikus Missziói Központ címén: 1656 Budapest, Pf. 22.

Adományokat az Evangélikus Missziói Központ számlaszámára lehet küldeni: 11716008–20157087.

HÍD EVANGÉLIKUS MAGAZIN – Az Evangélikus Missziói Központ negyedévente megjelenő kiadványa. * 2006. 1. szám * A szerkesztőség levelezési címe: Evangélikus Missziói Központ, 1656 Budapest, Pf. 22., tel./fax: 06 1 400 3057, e-mail: evmis@lutheran.hu * Felelős szerkesztő és kiadó: Szeverényi János * Szerkesztőbizottság: Balog Eszter, Kőháti Dorottya, Kis Ferenc Balázs, Kovács László * Rovatvezetők: ifj. dr. Fabiny Tibor – Mai hitvallások; Kovács László – Keresztény szemmel; Bencze Imréné – Külmisszió; Máty Erzsébet – Rejtvény * Grafikai tervezés, tördelés: Hrivnák Andí, Csorba János (Kreatív Flotta Bt.) * Olvasószerkesztő: Dankuné Tóth Éva * Korrektor: Farkas Charlotte * Szöveggondozás: Hulej Enikő * Nyomdai kivitelezés: Pauker Nyomdaipari Kft. * Kiadja az Evangélikus Missziói Központ, 1164 Budapest, Batthyány Ilona u. 38-40., tel./fax: 06 1 400 3057, e-mail: evmis@lutheran.hu, számlaszám: 11716008–20157087 * HU ISSN 1787–5749 * Egy szám ára 300 Ft, előfizetési díj egy évre 1200 Ft * Megrendelhető a kiadónál. Az Evangélikus Élet hetilapban elhelyezett példányok ingyenesek. Adományokat kérünk és elfogadunk.

MEGKÉRDEZTÜK A TERRORSZAKÉRTŐT

Ebben a háborúban nincsenek győztesek

A beszélgetés idején még nem tudtunk a Mohamedet ábrázoló karikatúrák nyomán kialakult aggasztó összecsapásokról. S azt sem tudjuk, hogy mire a magazin az olvasókhoz kerül, milyen feszültségek fogják éppen uralni a világot. A terrorizmus része lett napjainknak. Valóban több-e a konfliktus, vagy a média „jóvoltából” érezzük magunkat egyre kevésbé biztonságban? Hívóként milyen következtetést vonjunk le a tényekből: fenyegeti-e a világot egy végső, nagy katasztrófa? *Gorka Sebestyén* biztonságpolitikai szakembernek, a Fejlődő Demokrácia és Nemzetközi Biztonsági Intézet ügyvezető igazgatójának véleményét kértük.

Milyennek találja a világ mostani helyzetét? Önveszélyes-e az emberiség?

Az emberiség mindig azt hiszi, hogy az ő korszaka a legfontosabb, a legérdekesebb. A hidegháború alatt a nemzetközi rendszer úgy működött, hogy bármikor lehetett volna nukleáris összecsapás a két tömb között. Ehhez képest nem lehet azt állítani, hogy veszélyesebb volna a jelenlegi helyzet. Biztonságpolitikai szempontból nézve az ellenség nem rendelkezik olyan fegyverekkel, amelyek közel olyan hatásosak lennének, mint a szovjet atomfegyverek. Érdemes szót ejteni arról is, hogy a XX. század elsősorban politikailag, ideológiailag konfliktusokkal teli század volt. *Most viszont az Al Kaidával és szeptember 11-ével kapcsolatban azt kell látnunk, hogy a szekuláris politika, ideológia helyett felértékelődött a vallás szerepe.* Ezért is annyira népszerű a Huntington-féle elmélet, mely szerint a következő nagy összecsapások nem államok, hanem civilizációk között lesznek.

Például a keresztény és az iszlám világ között?

Huntington ezt állította 1991-ben megjelent könyvében. Ám van ezzel egy alapvető problémám. 600-1000 évvel ezelőtt a „keresztény” szónak könnyen leírható tartalma volt. Ma az egyes föld-

Fotó: Széverényi János

részeken annyira különbözőek a névlegesen keresztény országok, hogy nehéz értelmezni a „keresztény civilizáció” de a muzulmán kifejezést is. (A nyugatias, szekuláris Jordánia és a teokrata Irán között például óriási a szakadék, pedig mindkettő muzulmán ország!) Ha megvan egy civilizációs összecsapásnak a lehetősége, akkor az inkább két szélsőséges kisebbségnek a felfogását fogja tükrözni. (USA, neokonzervatívok és a szélsőséges Oszama bin Laden.)

Terror: új világrend címmel, az Élet és Irodalomban írt cikkére utalva, véleménye szerint ma kevésbé biztonságos világban élünk, vagy a média felnagyító, közel hozó hatása érvényesül inkább?

40 évvel ezelőtt, 1962 októberében 12 napon át tartott a kubai válság. Mindkét oldal készen állt arra, hogy beveti

az atomfegyvereit. Napjainkban ez a veszély nem áll fenn. Az átlag magyar helyzetét nézve szerintem sokkal biztonságosabb most a világ, mint a hidegháború alatt volt. De saját szempontból egy paradoxonra mutatnék rá: míg a hidegháborúban a tét óriási, ám a rendszer kiegyensúlyozott volt, és az ellenfél egy nagyjából racionális oldal volt, most a másik fél egy szélsőséges fundamentalista csoport. Nekik nem fontos a napi politika, a racionális végcél, amit el lehet érni. Vallási szempontból nézük a világot, és ezért is nagyon nehéz kiszámítani a pályájukat. *A jelenlegi ellenfél ebben a tekintetben sokkal veszélyesebb, mint az előző!* Egy ország nem hirdethet háborút egy nem állami szereplő ellen - ez jogilag nonszensz. A másik fontos tény, hogy laikus szemmel nézve a háborúnak van eleje és vége, van győztese és

vesztese, ám a terror elleni háború végét ki látja? Itt nem egy nemzetállamról, hanem egy harcmodorról van szó! Ez egy metódus, amit nem lehet megszüntetni. A jelenséget kezelni lehet, de logikailag is szerencsétlen a „terror elleni háború” elnevezés.

A hívő ember számol azzal, hogy eljön a világvége. Elindult-e már Ön szerint valamilyen visszafordíthatatlan folyamat, ami akár az utolsó

idők bevezetése lehet?

Borzasztó huszadik századunk volt, több százmillió ember halt meg – a kommunizmus áldozatai, a holokauszt, a világháborúk. Mint hívő ember azt tudom mondani, könnyen lehet, hogy most „azokat az időket” éljük, de én nem keresném a bizonyítékot. A hit nem a bizonyítékokról szól, és az lenne a jó, ha mindenki úgy élne, mintha hamarosan bekövetkezne a világ vége, mert ez

jelentene a felelős életet. Elméletileg igen, elindulhat ilyen folyamat, de nehéz meghatározni, hogy mi is az, ami vissza nem fordítható. Tudjuk, hogy egyszer vissza fog jönni Krisztus, és az emberi történelem be fog fejeződni. Lehet, hogy most – lehet, hogy ezer év múlva. A hívő ember számol azzal, hogy mindnyájunk felett az Isten dönt.

■ *Köháti Dorottya*

MEGKÉRDEZTÜK A KÖZGAZDÁSZT

Globalizáció – egyenlőtlenség – világvége

Dr. Jansik Csaba a Budapesti Közgazdaságtudományi Egyetemen doktorált 2001-ben. Jelenleg a finn Agrár-gazdasági Kutatóintézetben (MTT) dolgozik, fő kutatási területei a mezőgazdasági és élelmiszeripari vertikumok, a külföldi működőtőke és a globalizáció.

Az elmúlt 20 év gazdasági globalizációja tette lehetővé, hogy az áruk, a szolgáltatások, de a tőke is könnyedén vándoroljon a világnak arra a tájára, ahol kedvezőbb fogadtatásban részesül. Míg egy-két évtizeddel ezelőtt a legnagyobb vállalatok is csupán néhány országban képviseltették magukat, ma már világpiacon részesedésben mérik egymást. A fejlődő országok elsősorban alacsonyabb bérekkel és rosszabb munkakörülményekkel vonzzák a befektetéseket. Ennek ára nem ritkán a munkaerőt

kizsákmányoló termelés, hozadéka viszont a munkahelyteremtés. A fejlett országokban az emiatt megszűnő munkahelyek azonban tömeges munkanélküliséget és szélsőséges indulatokat gerjesztenek.

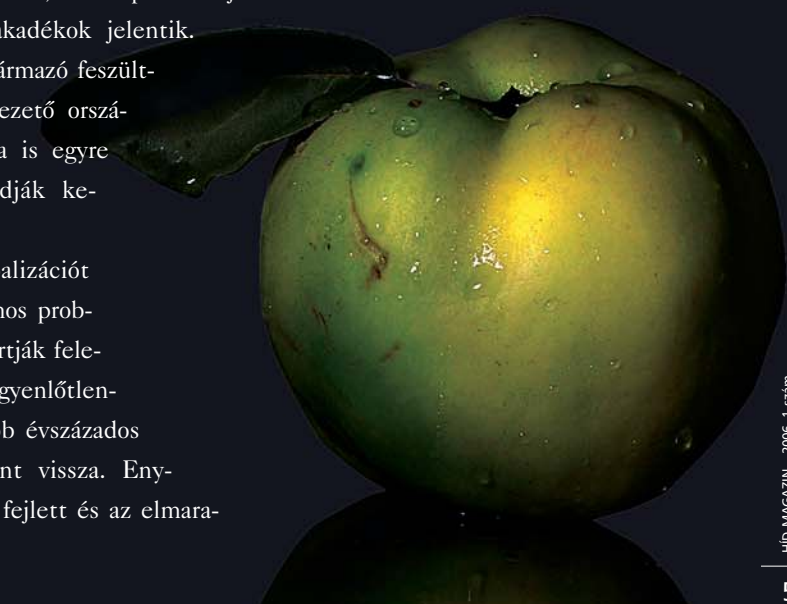
A gazdasági globalizáció fenntartható, így összeomlásától nem kell tartani. Még egy gazdasági világválság sem vezetne közvetlenül világvégéhez; az eddigi válságokból is mindig volt kiút. Igazi veszélyt a világrések közti egyenlőtlen elosztás, a legszegényebb országokat sújtó nyomor, a korrupció és a jövedelmi szakadékok jelentik.

Az ebből származó feszültségeket a vezető országok már ma is egyre kevésbé tudják kezelni.

Bár a globalizációt korunk számos problémájáért tartják felelősnek, az egyenlőtlen múltat tekint vissza. Enyhítéséhez a fejlett és az elmar-

dott országok összehangolt cselekvésére van szükség. A gazdagoknak igazságosabb bánásmódot kellene tanúsítani a világkereskedelemben, az elmaradott országok vezetőinek pedig az így születő bevételeket gazdaságuk okos fejlesztésére kellene fordítaniuk. Így lennének megszüntethetők az okok, melyek ma a gazdasági egyenlőtlenségeken és az általuk szított nemzetközi feszültségeken keresztül a világvége felé mutatnak.

■ *Kis Ferenc Balázs*

MEGKÉRDEZTÜK A GEOLÓGUST

Geológiai katasztrófák – avagy közeledik-e a világvége a geológus szerint?

2004. december 26-án a Richter-skála szerinti 9-es fokozatot meghaladó, Szumátra szigeténél bekövetkezett földrengés okozta szökőár csaknem 170 ezer embert ölt meg. Ugyanazon év januárjában, Iránban 40 ezer életet oltott ki egy pusztító rengés, és százezren maradtak fedél nélkül. Az indonéziai Nias szigetén 2005 márciusában mozdult meg a föld. Akkor ezren, októberben Pakisztánban 70 ezren veszítették életüket a katasztrófában. Végzetes erejű hurrikánok (Andrew, 1992; Iván, 2004; Katrina és Wilma, 2005), küszöbön álló globális fölmelegedés, árvizek (Magyarország és Erdély, 2005), földcsuszamlások pusztítottak. Nem csak az épített infrastruktúrát döntötték romba, hatással lehetnek adott esetben a klímára is, de mindenképpen ránk, emberekre. *Dr. Magyar Imre* geológust kérdeztük: merre tart földünk.

A média jóvoltából sokkal többet tudunk, és szinte azonnal értesülünk a világban bekövetkező természeti katasztrófákról, ám ez még nem jelenti feltétlenül azt, hogy több lenne belőlük. Nem találkoztam ezt igazoló statisztikával. A leggyakoribb csapások az időjárásal (árvizek, esőzések, földcsuszamlások, aszályok) vagy a Föld belső erőinek működésével függenek össze (földrengések, vulkánkitörések). Ezek a jelenségek a természeti erők működésével magyarázhatóak, és előrejelzésük még általában nem lehetséges.

Mi lehet az oka annak, hogy gyakoribb és sok áldozatot követelő geológiai katasztrófák történnek napjainkban?

A geológia léptéke nagy: millió években számol. A Föld története során több jelenség is ciklikusan változott. A lemezmozgások időszakos felgyorsulása pl. több, hevesebb földrengést okozhat. Ki hinné például, hogy a ma oly nyugodt Kárpát-medence egykor a Föld egyik legaktívabb vulkáni területe volt? Ugyanilyen hihetetlen, hogy Eurázsia és Amerika északi részét, ahol ma a világ legfejlettebb, leggazdagabb álla-

mai található, csupán tízezer (!) évvel ezelőtt még egy kilométernél vastagabb, kietlen jégtakaró borította. A földi ökoszisztéma a környezeti változásokra nagyon érzékenyen reagál. Őt nagy és több kisebb kihálási periódus során a fajok egy jelentős része teljesen el is tűnt a Földről, a Teremtő mintegy „letörölte a táblát”. Amiben mi esetleg a végső idők jelét látjuk, az betudható a Föld éppen folyamatban lévő ciklikus változásának is.

Milyen végzetes, visszafordíthatatlan folyamatok indulhatnak el a szakember szerint?

A természet nem kiszámítható. Nagy katasztrófák voltak, vannak és lesznek is. Ez azonban nem mentesíti az embert annak felelőssége alól, hogyan bánunk a ránk bízott Földdel. Jósolni nem érdemes, de sok bajnak vannak már jelei. A globális fölmelegedés pl. nem is elsősorban a hőmérséklet megváltozása miatt veszélyes, hanem a közvetett hatások miatt. *A Golf-áramlás leállása vagy a tengerszint emelkedése óriási problémákat okoz-*

hat. Ha Szibériában a fagyott földterület olvadása az elmúlt néhány év ütemében folytatódik, hamarosan hatalmas mennyiségű mértán fog a légkörbe jutni, amely megjósolhatóan módon felgyorsítja a globális fölmelegedést. Könnyen megtörténhet, hogy a környezet drasztikus, katasztrófális változásaival már a mi nemzedékünk is szembesülni fog. Jézus azonban arról beszélt, hogy visszajövetelének jelei nyilvánvalóak, részben a természeti erők „normális” működésétől jól megkülönböztethetők lesznek. Ne félelemmel, hanem benne való hittel gondoljunk erre!

Nem vitatott, hogy a föld évmilliók alatt sok krízisen ment át, és voltak az eddiginél meredekebb helyzetek is. Mivel azonban Krisztus megjelent, és konkrétan is kinyilatkoztatta az utolsó idők jeleit, ezért nekünk, hívő embereknek ezt az elmúlt 2000 évet kellene nagyító alá vennünk! Ez a gondolatmenet ugyan távol áll attól, ahogy egy geológus látja a világot, abban viszont meglehetősen széles körű az egyetértés, hogy már a közeli jövőben olyan mértékű környezeti változások történhetnek a Földön, ami-

lyenekre nem volt példa az előző kétezer évben. Értem ezalatt a légkörrel és az időjárásal összefüggő változásokat. Óvatos lennék azzal, hogy napjainkra vonatkoztassam Jézus szavait, de a lelkünk mélyén lassan készülődünk kellene arra, hogy a természettel való „küzdelemben” nehéz idők jönnek, és lehet, hogy amikor ezek megérkeznek, már nem is tudunk majd másra gondolni, mint az Ő szavaira. Szerintem mindez előttünk van, de ma még talán nem élünk benne. ■ *Kóhádi Dorottya*

amely közvetlen környezetünket és az elfogyasztott élelmiszereket is meghatározza! A nagyüzemi mezőgazdaságról bebizonyosodott, hogy hosszú távon nem fenntartható módszer, mert miközben a termelési eredmények téren sikeres, a természettel való egyensúlyt figyelmen kívül hagyja. Jó példa erre Hollandia, ahol az intenzív termelés miatt felhalmozódott növényvédőszer-maradványok mennyisége miatt a helyben termelt burgonya nagy részét csupán takarmányként tudják értékesíteni.

Az ökológiai világvége-hangulatot inkább emberek gerjesztik, mintsem annak valódi alapjai lennének. A sajtóban megjelenő és félelmet keltő híradások mögött egy-egy vírus tényleges áldozatainak száma messze elmarad a tömegbalesetek vagy a terrorcselekmények következtében elhunytak számától. A vírusok elterjedésének jelei is emberi beavatkozásról tanúskodnak, amelyek az intenzív gazdálkodás túl-

termelésére vezethetők vissza, céljuk pedig egy-egy terület termelőinek bojkottja. Az ökológiai világvége-hangulatot inkább emberek gerjesztik, mintsem annak valódi alapjai lennének. A sajtóban megjelenő és félelmet keltő híradások mögött egy-egy vírus tényleges áldozatainak száma messze elmarad a tömegbalesetek vagy a terrorcselekmények következtében elhunytak számától. A vírusok elterjedésének jelei is emberi beavatkozásról tanúskodnak, amelyek az intenzív gazdálkodás túl-

MEGKÉRDEZTÜK AZ ÖKOLÓGUST

Dr. Lánszki Imre agrármérnök, a japán Tsukubai Egyetemen kapott professzori címet 1990-ben. Magyarországon a mocsári gyomfajok biológijában végzett munkásságával szerzett kandidátusi címet 1994-ben.

A természeti környezet persze nem mentes az egyre súlyosbodó problémáktól, de igazi félelemre egyik sem szolgáltat okot. A természetre jellemző, hogy a felgyülemlett nehézségeket mindig egy tisztulási folyamat követi. Bár egy ilyen, akár katarzissal járó megtisztulás az emberekből hatalmas életmódbeli és szemléletbeli változásokat is kikényszeríthet, ez korántsem jelent világvégét.

Vessünk egy pillantást a mezőgazdaságra, amely közvetlen környezetünket és az elfogyasztott élelmiszereket is meghatározza! A nagyüzemi mezőgazdaságról bebizonyosodott, hogy hosszú távon nem fenntartható módszer, mert miközben a termelési eredmények téren sikeres, a természettel való egyensúlyt figyelmen kívül hagyja. Jó példa erre Hollandia, ahol az intenzív termelés miatt felhalmozódott növényvédőszer-maradványok mennyisége miatt a helyben termelt burgonya nagy részét csupán takarmányként tudják értékesíteni.

Az ökológiai világvége-hangulatot inkább emberek gerjesztik, mintsem annak valódi alapjai lennének. A sajtóban megjelenő és félelmet keltő híradások mögött egy-egy vírus tényleges áldozatainak száma messze elmarad a tömegbalesetek vagy a terrorcselekmények következtében elhunytak számától. A vírusok elterjedésének jelei is emberi beavatkozásról tanúskodnak, amelyek az intenzív gazdálkodás túl-

termelésére vezethetők vissza, céljuk pedig egy-egy terület termelőinek bojkottja.

Az ökológiai világvége-hangulatot inkább emberek gerjesztik, mintsem annak valódi alapjai lennének. A sajtóban megjelenő és félelmet keltő híradások mögött egy-egy vírus tényleges áldozatainak száma messze elmarad a tömegbalesetek vagy a terrorcselekmények következtében elhunytak számától. A vírusok elterjedésének jelei is emberi beavatkozásról tanúskodnak, amelyek az intenzív gazdálkodás túl-

■ *Kis Ferenc Balázs*

Fotó: Szeverényi János

MEGKÉRDEZTÜK A JÖVŐKUTATÓT

Jövő kutatás mint tudomány

Kevesen tudják, hogy a jövővel való foglalkozás messze túl megy a találgatások, elméletek gyártásának szintjén, olyannyira, hogy egyetemi képzés keretein belül oktatják. Izgalmas kérdés: milyen jövőt lát az emberiség előtt az erre szakosodott tudósgárda. *Kristóf Tamás*, a Budapesti Corvinus Egyetem Jövő kutatás Tanszékének PhD-hallgatója válaszol.

Mit értünk egyáltalán jövő kutatás alatt, hogyan tudja a tudomány „megragadni” a jövőt?

A jövő kutatás a társadalommal kapcsolatos jövő előzetes megismerésére irányuló intellektuális tevékenység, a jövő feltárás problémaköreivel foglalkozó tudományterület. Nemcsak társadalmi problémák jövőjével, hanem technológiai előrettekintéssel, környezeti változások modellezésével, különböző gazdasági előrejelzésekkel, valamint egyéb szak tudományi előrejelzésekkel is foglalkozik. Feladataink közé tartozik a lehetséges jövőképek felvázolása, a döntések jövőbeni következményeinek bemutatása, jövőalternatívák kidolgozása stb. *Napjainkban nagyobb hangsúlyt helyezünk az instabil viszonyok keltette bizonytalanság kezelésére.* A jövő kutatás a változások kutatásának tudománya. A rövid, közép és hosszú táv fogalma relatív. Mást jelent a hosszú táv természeti jelenségeknél (~100 év), gazdasági előrejelzésnél (~10 év) vagy pl. a női divat alakulásánál (~fél év). Minél komplexebb terület jövőjét vizsgáljuk és minél hosszabb időtávon, általában

annál inkább csak nagyvonalakban vagyunk képesek előrejelzéseket készíteni.

A világ jelenlegi helyzetét nézve milyennek látja a föld és az ember jövőjét? Elképzelhető-e az Ön szakterületéről nézve, hogy ha nem is a világvége, de egy visszafordíthatatlan folyamat elindul, ami végül is katasztrófához vezet?

Nostradamus 3979-re jövendölte a világvégét. Mi a tudomány oldaláról ilyen kijelentéseket nem teszünk. Nézetünk szerint ilyen hosszú időtávra nem lehetséges előre megmondani a jövőt. Gondoljunk arra, hogy százéves előretekintés esetén is úgy meg fog változni a világ, hogy legalább annyira lehetetlen a pontos előrelátás, mintha a XX. század elején tettünk volna kísérletet az ezredforduló elején megfigyelhető jelenségek bemutatására! A XXI. században várhatóan nagyobb katasztrófákat nem a globális szintű változások, hanem annak lokalizált hatásai fognak okozni. *A Föld minden kontinensét érintő drámai éghajlatváltozásra, világgárványra, teljes világgazdasági összeomlásra a XXI. században nem számítunk.*

Az eseti károk hatásai azonban aránytalanul súlyosan érinthetik a fejlődő

országokat. Az ember által indukált, ma visszafordíthatatlannak ítélt folyamatok emberi összefogással, a következők gondos mérlegelésével és megfelelő intézkedések megtételével befolyásolhatók, de kérdés, hogy ezek árát hajlandóak-e az emberek megfizetni.

A közeli jövőre tud-e valami biztatót mondani a jövő kutatás tudománya? Megdöbbenő, nagy változásokra kell-e felkészülnie a ma élő generációnak?

Biztató előrelépés, hogy az emberiség a kiforrott előrejelzési modelleknek köszönhetően ma már tisztában van a környezetet és a társadalmakat károsító cselekedetek globális szintű következményeivel, így elvileg a politikai, gazdasági és intézményi beavatkozási lehetőségek kidolgozhatók. A környezet jövője szempontjából pl. kulcskérdés a megújuló erőforrásokra való áttérés. Számos észak-európai ország stratégiát dolgozott ki a fosszilis alapú energiahordozók száműzésére 15-30 éven belül. A ma élő generációk nagy változások korában élnek, az azokra való felkészülés elkerülhetetlen. *Korunk embere annyi változással kénytelen szembeülni élete során, mint az ókori Mezopotámiában kb. 200 (!) egymást követő generáció.* ■ *Kóháti Dorottya*

MEGKÉRDEZTÜK A TEOLÓGUST Amikor véget ér a jövő...

Amiket Jézus mond az utolsó időkről az evangéliumokban, azok nem tűnnek úgy, mintha napjainkban egyre inkább megvalósulnának? Katasztrófák, pusztító járványok, erkölcsi romlás... Orosz Gábor Viktor evangélikus lelkész válaszol.

„Azt a napot viszont, vagy azt az órát senki sem tudja: sem az ég angyalai, sem a Fiú, hanem csak az Atya egyedül. Ahogyan Noé napjaiban történt, úgy lesz az Emberfia eljövetele is” – mondta Jézus (Mt 24,36-37). Szavai szerint az Emberfia tehát abban az órában jön el, amikor arra senki sem számít. Az emberi bravúr, képesség és tehetség, előrelátás, sőt a technikai tökéletesség sem képes megjelölni azt az időpontot, amikor Krisztus visszatér, és eljön a világvége. Sokaknak a Szentírás szavai és mitológikus képei nemhogy idegenek, hanem egyenesen mesének, és a gyenge, a jelen körülmények között érvényesülni nem képes ember hamis képzelgéseinek tűnnek. Pedig egyikünknek sincs semmiféle kételye afelől, hogy egyszer mindennek vége lesz. Nem csupán saját létezésünk szűnik meg, nem csupán azok halnak meg száz éven belül, akik most szeretettel vagy éppen szeretetlenséggel vannak mellettünk, hanem a

XXI. században egyre inkább úgy látunk, hogy a világ jelenlegi fejlődése fenntarthatatlan; az üvegházhatás, a túlnépesedés, az atomháború és a gyógyíthatatlan betegségek előbb vagy utóbb a jelenlegi világ – józan emberi ésszel is felfogható – végét jelenthetik. Mindannyian tudjuk, hogy mint az éjszaka leple alatt a betörő, úgy érhet bennünket a megsemmisülés. Amennyire fantasztikusnak tűnik a világgatasztrófa víziója, olyan reálisan kell bekövetkeztének lehetőségével számolnunk. Miként Noé napjaiban volt, az özönvíz előtt, Jézus szavai szerint úgy lesz majd a világ végén is: az emberek ettek, ittak, házasodtak és semmit sem sejtettek, míg el nem sodorta őket az özönvíz. De – és itt a lényeg – Jézus nem hagyta magára az emberiséget, hanem az ember sorsa Jézus Krisztus sorsa lett, a reménytelen élet története: a halál mélységes félelme felett győzött a feltámadás jézusi örömhíre, a *katasztrófa felett az evangélium katarzisa.*

A bioetika miként vélekedik az újabb orvosi lehetőségekről: szervátültetés, géntechnika, eutanázia, arcátültetés, klónozás? Nem játszik-e az ember istent?

A bioetika sem egy homogén tudomány, többféle megközelítés létezik, a keresztyén bioetika a Szentírás erkölcsi üzenete, a történelmi tapasztalat és a józan ész hármass pillérén tájékozódik. Egy mondatba talán így sűrítendő a válaszom: az ember végső értelemben

nem preparációra, hanem renovációra szorul. Az orvostudománynak és a társadalomnak mindent meg kell tennie a beteg ember gyógyítása, fájdalmai enyhítése érdekében, ám azzal is szembe kell néznie, hogy az ember halandó, és az ember halandóságának kérdésére mindeztidőig Jézus Krisztus adta a leghitelesebb választ: aki hisz, annak már most örök élete van, és a nyomorúságokkal teli is lehet megszabadított élet. A keresztyén eszkatológiának, jövőképnek gyakorlati értelme éppen abban áll, hogy az orvostudományal szemben táplált hamis reményeket megszabadítsa a szótériológia (megváltás) igényétől.

Világvége és katasztrófa, halálfélelem... Miként dolgozhatjuk fel magunkban az e fogalmak által ébresztett szorongásainkat?

Az imádság a felejtéssel szembeni és a jövővel szembenéző magatartás, amely a technikai társadalom nihilista következményeivel is megbirkózik. Az imádság a remény kifejezője, amint a Miatyánk a szenvedésre és Jézus feltámadására való emlékezés azzal a kéréssel, hogy „jöjjön el a Te országod”. Az Úrtól tanult imádság Isten dicsőítésével végződik. Ez az apokaliptikus félelem és a halálfélelem ellenpontja, Krisztus új életre szabadító szeretetének befogadása és tanúsága, akkor is, ha egyszer véget ér a jövő...

■ *Kóháti Dorottya*

VILÁGVÉGE FESZTIVÁL

Kedves fiatal művészek meghívtak a budapesti Terézvárosba, a Világvége Fesztiválra beszélgetni. Szeptember 11-re – a dátum ugye lényeges és ötletadó. A helyszín egy lepukkant kocsmá volt egy mellékutcában. Az Armageddon füstje töltötte be, a falakon a témához illő képek, a hangszóróból buffogó zene zaj a fölrobbanó Föld hangjait idézte. Nos a világvége kérdésre adható egy látszatválasz: a természeti törvényekből következően egészen biztos, hogy a világnak vége lesz egyszer. Hogy mikor és miként? Erre fizikusok, csillagászok, de leginkább a sajtó ezermesterei ötletesen tudnak jóslatokat adni. Mind távoli és rajtunk kívülálló megközelítés.

A történelem kutatói egyetértenek abban, hogy eddig az összes birodalom és civilizáció elpusztult, a miénk sem lesz kivétel. A bulvársajtó azzal szórakozik, hogy jön egy üstökös, kisbolygó, vírus stb., és akkor aztán fuccs. A kereskedelmi kloákák filmjei túlnyomórészt erről szólnak. Izgi, ugye? Vérbeli turista dolog – paradicsomlé. Tudjuk, hogy a *turizmus* világnézet, a turista-ember lófrál a Földön, tesz-vesz, élvezkedik, s azt hiszi, hogy ő nincs benne a pácban. Meggyőződése, hogy ő nem tehet semmiről. Még ezt sem ő találta ki, hanem korunk forgatókönyvírói sugallják az ő megnyugtatóra. Hiszen a járvány, az

elszabadult aszteroida, az idegen civilizációból érkező támadók mind rajtunk kívüli okból keltenek zavart. Ez a szórakoztatóipari mondanivaló lényege: nem vagy felelős. Mennyit bír ki az erre az alapállásra épült civilizáció? Sok hajdani kultúrából egy téglá, egy dátum, egy név sem maradt fenn, csak megdöbbenően azonos szellemi útmutatások a népmesékben, a szentkönyvekben, a hagyományban. Ezek szerint a válságot csakis a lélek legmélyéből fakadó cselekvés háríthatja el. Mondhatjuk úgy is, hogy az Istenből, a Valóság-

ból. A hős mindig a legmélyebb pontról indul, a megvetettek közül: ő a legkisebb fiú, a mostohalány, a samaritánus. Egyik sem magáért él. Cselekvésük közös: áldozat – megosztják utolsó falatjukat a sánta rókával, hátukon cipelik a rossz gebét, megmentik a rablók áldozatául esett ellenségüket. Mindegyikük a lét alapparancsát, Isten lényegét: a szeretetet sugározza. Saját civilizációnk jövődjével kapcsolatban a leghelyesebb, ha egyenes kérdést alkalmazunk: úgy vagyunk-e a sebzett földi élettel kapcsolatban, mint a samaritánus, vagy füttyölünk rá, és igenis akarjuk a világvégét.

Természetesen számíthatunk igenlő turista-válaszokra: jó brahi lesz. Akadnak majd nemlegesek, talán a többség úgy véli, hogy nem óhajt világvégét, mert éppen most vettek földet, tizenkét pár ökröt, vagy éppen házasodni készülnek. Nekik tegyük föl néhány kereszt-kérdést: Akarják-e a fejlődésnek nevezett folyamat fönntartását; a GDP, a mérőben anyagi életszínvonal állandó emelését; az emberi személy, a közösségek, a magas értékek szakadatlan bomlásának folytatását; a sikert, vagyis a benső rothadást és a külső növekedést? Adnák-e voksukat olyan pártra, amelyik az anyagi gyarapodás visszafogását, s ugyanakkor szellemi nemesedést kívánna megvalósítani? Megköti-e ön mindennapos életvitelével a mefisztói alkut?

Aki a kérdőív kitöltésében a hat igenig eljutott, attól kérdezzük meg Kenneth Bouldinggal: lehetséges-e, hogy egy véges rendszer bármelyik eleme korlátlanul növekedjék, például a Föld nevű véges rendszerben az emberi gazdaság? Boulding szerint, aki erre igent mond, az vagy örült, vagy közgazdász. Nos ha meghallgatjuk a vi-

világ gazdaság a tőzsde révén globális szerencsejátékká változott, ahol a ténylegesen megtermelt érték hatvan-szorosa (!) forog. A boldogságkereső, hogy elvesztettük Istent, vagyis a Valóságot, és minden, ami körülvesz bennünket – az ételünktől a demokrácián át az életünkig –, valótlanság. Ha összesítjük a válaszokat, akkor a végeredmény az, hogy semmi sem stimel. Nincsen válságmentes pont; a forradalmak elzúgtak, a csőcselék ül a trónokon, a katedrálisokon: a világlétfogyasztói társadalmakban, melyeket eufemisztikusan csak konzumcivilizációnak neveznek, nincsen komikusabb figura az irgalmas samaritánusnál, Jézusnál, Petőfinél, Michelangelónál, A. Schweitzernél. A Realitás visszahúzódott a dévai árvaházba, Taizébe, Jézus néhány bátor szívű barátjába, akik rendületlenül bíznak az Özönvíz utáni Ígéretben, a Megváltásban és az imádkozás közben érzett örömben.

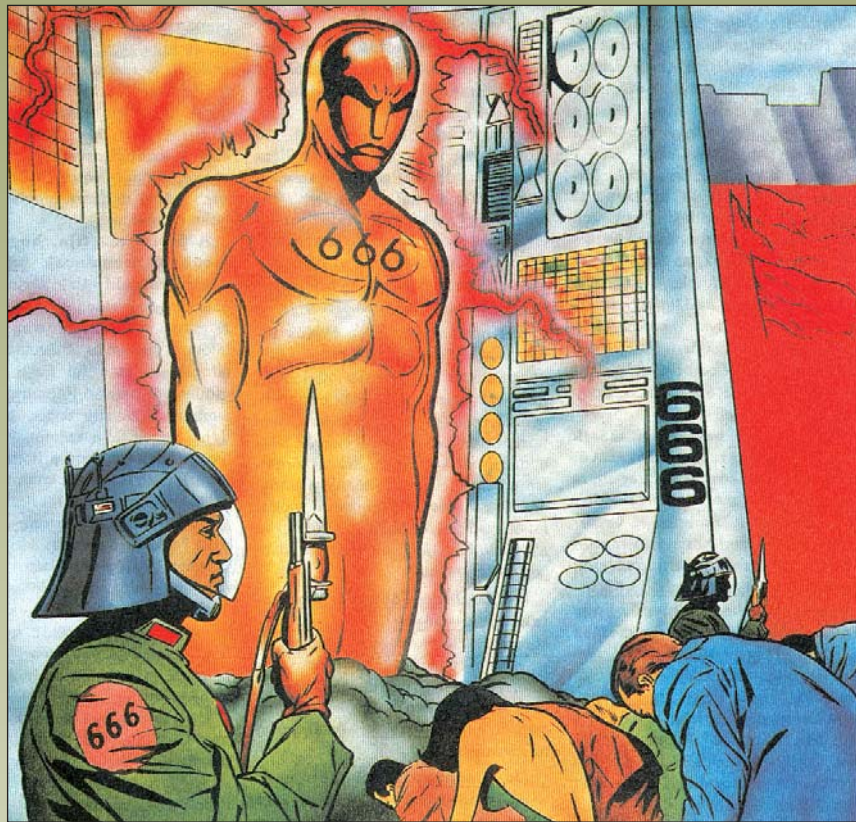
Ha a mai válság lényegét egyetlen szóba kell sűrítanünk, azt kell mondanunk, hogy Valóságválság van.

A Világvége Fesztiválon osztogatott szórólap utolsó kérdése arról érdeklődött, hogy elmegyek-e a jövő évi Világvége Fesztiválra?

■ Csizó Gábor

A VILÁGVÉGE ÉS A SZEKTÁK

A „világvége” – a jelenlegi világ vége és egy új világ kezdete – olyan téma, amely szinte minden vallásban megjelenik, mind a fő vonulatában, mind a kisebb, a témát különösen hangsúlyozó szektás változataiban. A Nagy Változás olyasmi, amit passzívan vagy tevékenyen, békésen vagy hisztérikusan is lehet várni, vagy éppen erőszakkal siettetni.

1. VALLÁSOK ÉS TÍPUSOK

1.1. A keresztyén háttérűek

Megfigyelhető a keresztyén háttérű csoportok nagy száma. Ezekkel elsősorban nem az (volt) a baj, hogy hittek Krisz-

tus látható visszatérésében, az elragadtatásban és az eljövendő messiási uralomban, a Királyságban, hanem az, hogy a többség – Jézus egyértelmű tiltása ellenére – dátumokat adott meg, hogy mikor tér vissza Krisztus, mikor lesz Armageddon vagy az elragadtatás. Amikor pedig nem történt semmi, vagy nem az történt, amit vártak, akkor nem ismerték be engedetlenségüket és tévedésüket, hanem újabb dátumokat adtak meg, vagy Jézus láthatatlan, mennybéli munkálkodásáról vizionáltak és spekuláltak (pl. adventisták, Jehova tanúi, mormonok, vagy egyes mai végidő-specialisták, ébredési prédikátorok). Mások pedig *emberi* erőből akarták megvalósítani a Királyságot, és nem bízták

azt a visszatérő Krisztusra (pl. a műnsteri anabaptisták, sékerek, kisebb utópisztikus kommunák).

1.2. A nem keresztyén háttérűek

A nem keresztyén vallásokat témánk szempontjából két fő részre oszthatjuk: a kezdetben és végben gondolkodó közel-keleti (zoroasztrianizmus, judaizmus, iszlám), illetve az ismétlődő korszakok végtelen ciklusaiban gondolkodó távol-keleti vallások (hinduizmus, buddhizmus).

A *zoroasztrianizmus* vagy perzsa vallás dualista vilásképe szerint a Jó és a Gonosz szellemi erői között a világ végéig dúlni fog a harc, amely elsősorban az emberek döntésében jelenik meg, és végül a Jó fog győzni. Nem várnak azonban egy harc nélküli, új korszakot, vagy valakit, aki azt bevezetné.

A *judaizmus* évezredek óta várja a Messiás által bevezetendő békekorszakot. Szerintük az ószövetségi messiási váradalmak azért nem teljesedtek be Jézusban, mert nem hozta el ezt a messiási békekorszakot. Megjegyzendő, hogy a keresztyénség szerint a messiási jövendölések Jézusban részben beteljesedtek (szenvendő Messiás), részben a második eljövetelekor fognak beteljesedni (királyi Messiás).

Az *iszlám* az egész világon való elterjedésén és a majdani Ítélet Napján kívül mást konkrétan nem vár a jövőtől. Ugyanakkor érdekes módon, mivel Mohamed szerint Jézus nem halt meg a kereszten, hanem elevenen a mennybe emeltetett, a hagyományok szerint az ő visszajövetele előzi meg az ítélet nap-

ját. Az iszlám síita ága viszont az eltűnt 12. imám, a Mahdi visszatérésében és eljövendő világralmában reménykedik, amely végre elhozza Allah teljes uralmát az emberiségen. (A váradalom történelmi háttérében a Mohamed halála utáni utódharcok és a síita mártírkultusz áll.) Néhány XIX. századi, síita háttérű mozgalom (pl. Bahá'í hit) azonban egy már eljött, megjelent, sőt meghalt Mahdiban hisz, aki az új világrend alapelveit nem harcos módon, hanem tanítások formájában fektette le. Az új, egységes világ békés felépítése a

követőinek a feladata.

A *hinduizmus* vaisnava ága Visnu avatárjai (alászállásai) közül az utolsó, Kalki leszállását várja, aki a gonoszok elpusztításával teremt meg ismét az istentudatú társadalmat – bár erre a szövegek szerint még több évezredet kell várni. A szintén hindu háttérű, de modernizált, a New Age mozgalom idején elterjedt Transzcendentális Meditáció (TM) vezetője, Maharishi Ma-

hesh Yogi viszont már létrehozta a Megvilágosodás Korszakának (jelenkorunk!) spirituális Kormányát. Szervezete szerint a TM segítségével létrehozható a békés és jóléti világ.

A *buddhizmus* mahájána irányzata Maitreya buddha, a Könyörület Buddhájának megjelenését várja, de anélkül, hogy a váradalomhoz időpontot kapcsolna. A tibeti buddhizmus egyik tantrikus szövegének (Kalacsakra-tantra) apokaliptikus jövendölése azonban már igazi világháborúról szól: az iszlám hadainak és a buddhista Samballa-harcosoknak a fantasztikus háborúját egy eljövendő világ-buddhokrácia követi. A jövendölés történelmi háttérében természetesen az iszlám Tibetbe való betörése áll, értelmezése pedig vagy a távoli jövőről szól vagy képletes, tehát nem konkrét. A japán Aum Shinrikyo esetében nem a buddhizmusról, hanem Shoko Asahara guru személyes egyvelegéről van szó, hiszen a bibliai Armageddon fogalmát Nostradamus jóslataival és a japán sci-fi világával keverte össze saját terrorista ideológiájához.

2. KÖZÖS ÉS ELTÉRŐ ELEMELK

Közös elemek:

- a szélsőséges világvége várás (hisztériakeltés)
- a közeli vagy későbbi, biztosnak vett *világvégedátumok* bejelentése (spekulációk)
- a *csak tagok* számára fenntartott megmenekülés elve (exkluzivitás).

Eltérő elemek:

- a váradalmak *forrása*: a bibliai apokaliptikus irodalomtól Nostradamuson,

a tibeti tantrikus jövendöléseken, a síita hagyományokon át a scifikig, neognosztikus spekulációkig és a politikai események túlértékeléséig mindenféle – a várakozás *kezelése*: a véget vagy egyszerűen ki kell várni, vagy siettetni lehet pl. prédikálással vagy az életszentség fokozásával, vagy a változásokat erőszakos módon kell beindítani (destruktivitás, terrorizmus)

– maga a *várakozás*: vagy egyszerűen egy új, jobb kor jön el (utópia), vagy csak egyetemes pusztulás jön (katakizma); vagy jön egy új, jobb kor, de azt vagy nemzetközi konfliktusok, természeti katasztrófák vezetnek be (apokalipszis), vagy az Antikrisztus megjelenése, illetve Jézus Krisztus visszatérése (advent), vagy más messiási jellegű személyek

megjelenése (Mahdi, Maitreya, XY).

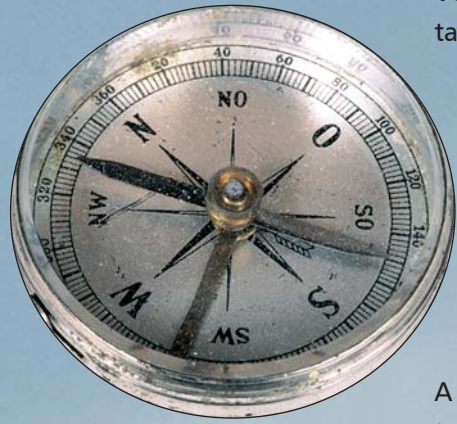
■ Szalai András

Apológia Kutatóközpont, www.apologia.hu

A teljes cikk itt olvasható:

www.apologia.hu/religion/eschaton.html

AZ IGÉN TÁJÉKOZÓDVA

Végidő, katasztrófák, „világvége” – súlyos témák ezek. Sokakat foglalkoztatnak ma is. Nem véletlenül: jelenünk lelki és fizikai erőnlétét, vitalitását döntően meghatározza a sejtett, elképzelt, remélt, várt vagy éppen rettegett jövő. Nem csak a jelenünk lesz hatással a jövőre, hanem visszafelé is érvényes: a jövőnkkel kapcsolatos ilyen-olyan látásunk a jelenünket is meghatározza. Nagyrészt ettől függ, hogyan éljük meg életünk eseményeit.

A Szentírás – mint számunkra egyedüli mértékadó isteni kijelentés – nem kerüli ki e kérdéseket, sőt ami az ember ügye, az egyúttal Isten ügye is, sőt: szívügye!

A „világvégén” gondolkodva két alapvető hibát követ el gyakran a keresztyénség.

1. Rajongó apokaliptikusként, önjelölt prófétaként elemezzük és felnagyítjuk korunk egyik-másik eseményét kiemelve az összefüggésekből, kiszámolva a „világ végének” időpontját. Meggyőződés, hogy a Sátán ezzel a csapdával akarja szalonképtelenné, sőt gúny tárgyává tenni keresztyén gondolkodásunkban mindazt, ami a Szentírásban a végidőkről szól.

2. Szóba sem merjük hozni a témát, nehogy szektásnak tűnjünk.

E két szélsőséget akkor kerülhetjük el, ha az isteni kijelentést komolyan véve, forró szívvel és higgadt fejjel, Istentől kért és kapott bölcsességgel látjuk, értékeljük sok szempontból páratlan korunk történéseit.

Alapvetően kétféle történelemszemlélettel találkozunk. Az egyik az úgynevezett ciklikus. Az óriáskerékhez hasonlóan újra és újra ismétlődnek az emberiség történelmének emelkedő, majd hanyatló korszakai – vég nélkül. Ez jellemzően a keleti filozófiák időképe, melyben a reinkarnáció gondolata is értelmezhető. A Szentírás viszont határozottan beszél kezdetről és végről.

Ez az úgynevezett lineáris (időben előre haladó) történelemszemlélet. Tehát a teremtett világ jelenlegi formája a kezdet és a vég konkrét időpontjai között feszül, mint híd a pillérek közt. A kezdet és vég helyett a *teremtés és újjáteremtés* isteni cselekvésének kifejezését használjuk inkább, mert ez valójában a biblikus jelentés.

Az ige alapján bátran vallhatjuk: közel van a teremtettség jelen formájának vége. Nem tudjuk pontosan, mikor, de hamarosan újjáteremti Isten a világot. Ennek vannak *konkrét jelei*, és az eseményeknek lesz egy bizonyos rendje. Isten nem adott a kezünkbe pontos menetrendet, de nem rejti el előlünk a korunkban tapasztalt és a közeljövőnkben várható események összefüggéseit, a történések *fő sodrát és célját*.

A Szentírásban vannak próféciai Izraelről, a pogány népekről, eseményekről, egyénekről, városokról és különösképpen a Messiásról. Ha csak egy-két prófécia teljesül, akár véletlen egybeesés is lehetne. De annyi prófécia teljesedett be már eddig is, hogy kizárható a véletlen!

A most következő néhány jelre lehet azt mondani, hogy találunk némelyikhez hasonlót az eddig ismert történelemben vagy éppen a föld geológiai történetében. Azonban ha *együtt* nézzük őket, meglepő és feltűnő, hogy következményeiket, hatásukat tekintve mennyire kapcsolódnak egymáshoz és erősíti egyik a másikat. Ahogyan külön-külön a salétrom, a kénpor és a faszénpor veszélytelen anyagok, elegyítve puskaporra lesznek.

Jelek a természetben: „A Föld fog sarkából kidőlni, semmik vagyunk, s minden leszünk!” Minden 30 évnél idősebb olvasó ismeri ezt a kijelentést az Internacionáléból. A mondat első fele szemünk láttára lesz valóság – természeti katasztrófák szokatlan sűrűsége és ereje, földrengések, árvizek, hurrikánok, globális éghajlatváltozás stb. „*És akkor jelek lesznek a napban, a holdban és a csillagokban, a földön pedig a tenger zúgása és háborgása miatt kétségbeesnek a népek tanácsalanságukban. Az emberek megdermednek a félelemtől és annak sejtésétől, ami az egész földre vár, mert az eget tartóerői megrendülnek.*” (Lk 21,25-26) Krisztus Urunk szavai ezek!

Jel a történelemben: Csak egyet, a legfontosabb jelet említve: Izrael Állam létrejötte és létezése. Nyilván történelmi, politikai, gazdasági és társadalmi folyamatok eredőjeként alakult, de – ha komolyan vesszük az Izrael utolsó időkben való helyreállításáról szóló próféciai sorát (pl. Ezékiel 37. fejezet), akkor – nehéz tagadni, hogy Isten cselekszik a történetekben. És Ő cselekszik majd akkor is, amikor ígérete beteljesedik Izrael népén úgy, hogy felismeri Krisztusban a Messiást.

Jelek a társadalomban: „*Azt pedig tud meg, hogy az utolsó napokban nehéz idők jönnek. Az emberek ugyanis önzők, pénzsóvárak lesznek, dicsekvők, gőgösek, istenkáromlók, szüleikkel szemben engedetlenek, hálátlanok, szétségtelenek; szeretetlenek, kérlelhetetlenek, rágalmozók, mértéktelenek, féktelenek, jóra nem hajlandók, árulók, vakmerők, felfuvalkodottak, akik inkább az élvezeteket szeretik, mint az Istent. Az ilyenek a kegyesség látszatát megőrzik ugyan, de annak az erejét megtagadják. Fordulj el tehát ezektől.*” (2Tim 3,1-5) Nyilván a felsoroltak a bűneset óta mindig többé-kevésbé mérgezték az emberi együttélést, de napjainkban a korábbiakhoz aligha mérhető töménységben. Két egymásnak látszólag ellentmondó folyamat zajlik: a globalizáció, mely kísérlet egy földet átfogó közösség létrehozására, másrészt az elidegenedés (individualizáció), a közösségek felbomlása, a magány kiszolgáltatottsága. E kettő együtt azt a globális, egész földre kiterjedő hatalmat, antikrisztusi diktatúrát készíti elő, melyről a Jelenések könyvében olvashatunk. Ráadásul az ember egyre inkább istent játszik: életről és halálról rendelkezik. Az előbbi Internacionálé-idézet második fele is valóra akar válni: „semmik vagyunk, s minden leszünk.”

A technika, technológia jelei: Jézus mondta: „*Isten országának ezt az evangéliumát pedig hirdetik majd az egész világon,*

bizonyosságul minden népnek; és akkor jön el a vég.” (Mt 24,14) Ennek technikai feltételei éppen korunkban adottak a távközlés eszközeivel (tv, rádió, internet). De ugyanez a technológia teszi lehetővé azt az egész földre kiterjedő és teljes ellenőrzési rendszert mint diktatúrát is, amelyről szintén a Jelenések könyvében olvashatunk! Erre korábban nem lett volna lehetőség, ma azonban az eszköztár már készen áll – pénz és elhatározás kérdése a bevezetés! Mindezek a történések külön-külön ta-

lán nem, de együtt bizonyosan azt jelzik: a teremtettség jelenlegi formája már nem tart sokáig. Nem arról van tehát szó, hogy az emberek – tapasztalva, hogy a külvilág és saját életük eseményeinek gyepője egyre inkább kiesik a kezükből – félelmüket megpróbálják a „végidők” nevű fogalommal megnevezni. Nem lélektani projekció (kivetítés), hanem konkrét tényekből összeálló, konkrét isteni kijelentéssel magyarázott és értelmezett végső szakasza a világ történelmének az, amit

„utolsó időknek” nevezünk. Ez a történelem nem a bizonytalan ködbe vész, hanem a bizonyos újjáteremtés felé halad. Az addig vezető út azonban nem lesz könnyű – még a hitben élőknek sem! Lesz egy globális antikrisztusi birodalom (Antikrisztus: ellen-Krisztus, magát a Nagy Megoldónak mondó, sokakat megtévesztő diktátor), lesznek nehéz idők mindenki számára, de különösképp az élő hitű keresztyénekre és a hívő zsidókra üldöztetés is vár.

Krisztus népe sem kívülről szemléli az eseményeket – együtt szenved el másokkal például a sejtmaggal és az atommaggal való visszaélés borzalmas következményeit. Viszont nem a nagy pusztulásra, a végre várunk, hanem Jézus látható formában való visszatérésére és az újjáteremtésre. Maga Jézus biztat így minket: „*Amikor pedig ezek elkezdődnek, egyenesedjétek fel, és emeljétek fel a fejéteket, mert közeledik a megváltásotok.*” (Lk 21,28) Mert a világ történelmének ez a disszonáns akkordokkal zsúfolt utolsó felvonása nem ér bennünket váratlanul (előre megmondta Isten), de hisszük és tudjuk, hogy a Nagy Zeneszerző gyönyörű fináléval fejezi be művét. Nem pesszimizmus ez, és nem is túlzott optimizmus, hanem Isten igéjén tájékozódó, a szemünk láttára történő jeleket meglátva erősödő realizmus. Letargia és túlfűtött apokaliptika (végvárás) nélkül. Azzal a kéréssel, imádsággal, amivel a Szentírás zárul:

„*Így szól az, aki ezekről bizonyosságot tesz: „Bizony, hamar eljövök”. Ámen. Jöjj, Uram Jézus!”* (Jel 22,20)

■ Kovács László

Ha meg nem tértek

A természeti csapások és Isten ítélete

Talán nem én vagyok az egyetlen, akiben felvetődik a kérdés, hogy Isten ítélete jelenik-e meg az utóbbi idők pusztító katasztrófáiban. Gondoljunk csak a cunamira, a Katrina hurrikánra, az erdélyi árvízre, a novemberi guatemalai, illetve a pár hete a Fülöp-szigeteken történt földcsuszamlásra!

Chuck Colson, amerikai keresztyén vezető szintén ezt a kérdést vizsgálta egy decemberi cikkében. Kategorikus válasz helyett azonban annak továbbgondolását javasolta, hogy milyen oka lehet Istennek az ítéletre? Miért ne haragudna egy szent és igaz Isten arra a világra, amelyik elfelejtette Őt?

Az USA alapító dokumentumaiból nyilvánvaló az a mély tisztelet, amellyel a természet törvényeinek és a teremtő Istennek adóztak. Ma a közéletet már az azonos neműek házassága foglalkoztatja. Az abortusz legalizálásával a 70-es évek óta 40 millió (!) gyermek életét oltották ki – még az anyaméhben. A biotechnológia segítségével pedig embert akarunk alkotni a saját képmásunkra.

Persze kontinensünk sincs jobb helyzetben. Tavaly az Európai Unió alkotmányának szövegezése során annak preambulumból szánt szándékkal távolítottak el minden Istenre való hivatkozást. Sőt ennél is tovább mentek: a szövegbe még csak az Európa keresztyén történelmére való utalás sem kerülhetett be, pedig a Nyugat egyszerűen nem létezne a Biblia Istene és a keresztyén intézmények nélkül!

Míndezek fényében – teszi fel a kérdést Colson – csoda-e, hogy olyan sokan tartunk Isten ítéletétől?

Ez a kérdés Jézus kortársait is foglalkoztatta. Amikor római katonák istentiszteleten részt vevő zsidókat gyilkoltak meg, Jézus ezt mondta az őt kérdezőknek: „Az gondolatok, hogy ezek a galileai emberek bűnösek voltak a többi galileainál, mivel ezeket kellett elszenvedniük? Nem! Sőt – mondom nektek –: ha meg nem tértek, mindnyájan hasonlóképpen vesztek el. Vagy azt gondoltátok, hogy az a tizennyolc, akire rádőlt a torony Siloámban, és megölte őket, vétkesebb volt minden más embernél, aki Jeruzsálemben lakik? Nem! Sőt – mondom nektek –: ha meg nem tértek, mindnyájan ugyanúgy vesztek el.” (Lk 13,2-5)

Bár ez a Biblia egyik legnehezebben emészthető része, Jézus üzenete mégis világos: „Ne arra panaszkodj, hogy mit tesz vagy nem tesz Isten. Térj meg Hozzá most! Ezen túl egyenes úton járj!”

Talán ezt kellene tennünk! A megtérés felelőssége elsősorban Krisztus egyházán nyugszik. Elképzelni is nehéz, hogy mi történe ebben az országban vagy az egész világon, ha a keresztyének valóban életükkel mutatnák be, mit jelent bűneinkből megtérni! Megdöbbenés vagy tértelenség helyett azonban ki kellene ezt próbálnunk!

A fent idézett cikk szerzője Nixon elnök tanácsadójaként a Watergate-botrányba keveredett. A börtönbe frissen megtérve vonult be, majd szabadulása után megalapított egy börtönmissziós szervezetet, amely azóta több mint 100 országban van jelen. Szolgálatukat hazánkban Magyar Testvéri Börtöntársaság néven végzik.

Kis Ferenc Balázs

Azért van ez így

Néhány nappal azután, hogy megemlékeztünk a Dél-Ázsiát pusztító cunami első évfordulójáról, kaptuk meg Indiából azt a néhány sort, amely e cikk írására készítetett. A HÍD magazinban már beszámoltunk arról, hogy hogyan vettek részt az egyik falu újjáépítésében a kodaikanali keresztyén iskola tanárai és diákjai. Az írást Mesterházy Balázs küldte, aki a tragédia idején feleségével együtt ott kint szolgált.

Drámai felvételeket küldött a mérhetetlen pusztulásról. Tudósítása nyomán mégis fellélegeztünk, hiszen az egyesületünk által több éve támogatott diáklányok – Ramya és Mariyal – családjai és a kodaikanali iskolában élők nem sérültek meg. Az első hírek megnyugtattak: emberéletben nem esett kár, „csak” a megélhetést jelentő rizsföldek váltak hosszú évekre terméketlenné.

Ez a mostani levél azonban egyéni tragédiákon keresztül idézi fel a szörnyű véget. A kodaikanali iskola indiai tanítónője, Esther Paul tíz árván maradt diák sorsáról számol be, akiknek anyagi támogatását Evangélikus Külmisziói Egyesületünk felvállalta:

„Kadambadi falu gyönyörű település volt. Lakói elég jómódúak ahhoz, hogy a gyermekeiket Tamil Nadu állam különböző iskoláiba küldjék tanulni. A cunami idején így a legtöbb fiatal egy középiskolai kollégiumban vagy a főiskolán volt. Amikor a tenger elöntötte a falut, kimosott onnan mindent: kicsavarta a fákat, egyetlen ház sem maradt talpon, sőt a hullámok egyetlen embert sem hagytak életben. A fiatalok nem tudják, mi történt a szüleikkel vagy bárkivel a faluból. (...) Azt sem tudták, miből fogják fedezni az iskolai tandíját, hiszen nem maradt családjuk.

Elmentem velük, hogy megnézzem letarolt falujukat. Mindenütt csupa homok. Muto-gatták: »Itt állt a házuk!« Aztán csak ültek a homokban, ott, ahol valaha az otthonuk volt, és sírtak...

Nem tudtam, mit is mondhatnék nekik. De a mi Istenünk hatalmas! Segíthettünk mégis mindannyijuknak a kapott adományokból.”

Megkérem az olvasót, szándékomat ne értse félre! A levelet nem azért idéztem, hogy külmiszió egyesületünk szerény adományának reklámot csináljak. A „kikürtölés” olyan képmutató magatartás, amelyről Urunk is óv bennünket. (Mt 6,2.)

Az írást valójában az utolsó két soráért idéztem. „Nem tudtam, mit is mondhatnék” – vallja be Esther Paul. Ezt az érzést mindannyian ismerjük. Elakad a szavunk a mélységes fájdalom, a tragédiák, a végítélet jelei láttán. Ezért megdöbbenő, ahogyan indiai testvérünk folytatja: „De a mi Istenünk hatalmas!” Nem hiányzik innen valami? Hogy lehet Isten hatalmáról áradozni? Nem kellett volna előbb kétségének hangot adnia? Nem kellett volna megvallania, hogy ő sem érti Istent? Ahogyan itthon annyian kérdezték azokban a napokban a híradások szörnyű képsorait követve, hogy hol volt Isten? Hogyan engedhette meg? Kit büntetett? ...

János evangéliumában (9. fejezet) a vakon született emberrel kapcsolatban ugyancsak a miértekre keresik a választ a tanítványok. „Mester, ki vétkezett?” Jézus nem engedi a találgatásokat. A célra irányítja a figyelmüket. „Azért van ez így, hogy láthatóvá legyenek rajta Isten cselekedetei.”

Ott Indiában, az elpusztult Kadambadi

Családi élet a cunami után

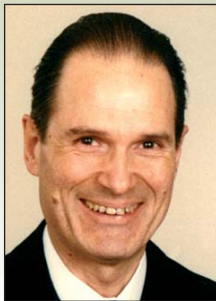
falujának homokjába rogyva ezt értette meg Esther Paul, és reménységem, hogy a vele lévő fiatalok is. Felismerték, hogy Isten a nyomorúságban nem hagy el. Mozgósítja erőit. Akár egy távoli, magyar adományon keresztül is nyilvánvalóvá teszi: Ő cselekszik!

■ B. Pintér Márta
EKME lelkesi elnöke

Megköszönjük mindazokat az adományokat, amelyeket a cunami indiai áldozatainak megsegítésére kaptunk. A kapott összegből rendbe hoztunk Nagapattami új rendelőintézetét, küldhettünk a kórház konyhájának felújítási munkálataira és a levélben ismertetett célra – tíz diák tandíjának fedezésére – utalhattunk át pénzületi támogatást. Továbbra is szívesen fogadunk adományokat. Esther Paul révén újabb árván maradt fiatalokat kívánunk segíteni. Az adományokat az EKME bankszámlaszámára kérjük átutalni. (11711034-20804538) A megjegyzés rovatba írják be: INDIA

KÖZEL VAN az Ő visszajövetele

Isten embere, küldött, aki jézusi egyszerűséggel és hitelességgel hirdeti évtizedek óta az Igét. „*Gyümölcsceikről ismeritek meg őket*” – mondotta az Úr. A pasaréti puritán templomban hangzó prédikációk és a lelkigondozói szolgálat sok és jó gyümölcsöt termett, más felekezetek számára is, hazánkban és szerte a nagyvilágban. *Cseri Kálmán* református lelkész a mi testvérünk, lelkészünk is.

Hogyan látja a keresztyénség állapotát és helyzetét a világban?

Nem szeretnék felszínes választ adni. Minden ka-

tegorikus kijelentés csak nagyképű lehet, hiszen mindnyájan többnyire közvetett információkkal rendelkezünk, nyilvánvaló azonban, hogy a keresztyénség aránya csökken a világban. Komolyan kell tehát vennünk a jézusi figyelmeztetést, hogy minőségi tanítványságra van szükség. A só nincs többségben az ételben, de az egészet megízésmé, hasonlóképpen a kovász meg a viláosság is, amiről Jézus a Hegyi Beszédben beszélt. Arra a minőségi tanítványságra kell törekedni, ami több a formális vallásosságnál és kegyeskedésnél, ami valóban krisztuskövetés.

Sokan úgy fogalmazzák, hogy keresztyénség utáni korszakba jutottunk. Erről mi a véleménye?

Nem tudom, hogy milyen volt a keresztyén korszak, ha egyáltalán volt, mint ahogy a „keresztyén Európa” is – megítélésem szerint – csupán üres szólam. Mikor volt Európa a szó bibliai értelmében keresztyén?

Ma játszadoznak ezekkel a kifejezésekkel, hogy „posztmodern” meg „keresztyénség utáni”. Mindig olyan

korszak van, amilyenben élünk. Úgy gondolom, hogy most ugyanolyan nyomorúsággal küzd a legtöbb ember, mint korábban, és ugyanúgy Jézus Krisztus tud megoldást, szabadítást, kiutat adni. **Ázsiában, Afrikában, Dél-Amerikában keresztyén ébredések vannak. Ennek összefüggésében mondhatjuk azt, hogy az európai vagy a nyugati keresztyénség elveszítette az ízét, és talán Isten ítélete alatt van?**

Az nyilvánvaló, hogy az Európán kívüli keresztyén egyházakban, közösségekben egyre erőteljesebb az evangélium hirdetése. Vannak ébredések. Az ébredés azt jelenti, hogy rövid idő alatt sokan jutnak élő hitre és új életre. Ez most Európáról nem mondható el. Én elképzelhetőnek tartom, hogy még a misszió és az evangélizáció is megfordul, és Afrikából, Ázsiából jönnek majd ide evangélisták, hogy Jézushoz vezessék az elpotányosodott európai tömegeket.

Milyen állapotban vannak a magyarországi egyházak és ezen belül – mondhatom talán így – a két testvéregyház, az evangélikus és a református? Mivel sok gyülekezetben végzett már szolgálatot, számos tapasztalata van.

Ez a két nagy protestáns felekezet a gyülekezeteiben él. A gyülekezeteknek elég nagy az önállóságuk, és közöttük

igen nagy különbségek is vannak. Ha a látható bajokat akarjuk orvosolni és a jó példát követni, akkor először az okokat kell világosan látnunk. Azt tapasztaltam gyülekezeti látogatásaim során, hogy ahol komolyan veszik a Szentírás isteni ihletettségét; s valóban tiszta és hamisítatlan tejjel táplálják a gyülekezeteket (1Pét 2,2), sőt kemény eledelt is kapnak a hívők, ott ma is van élet. Bibliai kifejezéssel szövegelem – a Zsidókhoz írt levélből – ahol bíznak abban, hogy az igazi igehirdetés az Isten szájából származik, és az ige nem tér vissza üresen, hanem

véghezviszi, amit akar (Ézs 55,11), ott ma is vannak életjelek, és vannak gyümölcsök. Ez meg-

látászik az anyagiakban és olykor a létszámban is, bár ez utóbbi nem feltétlenül tekinthető fokmérőnek. Mindenképpen meglátszik a lelki élet mélységében, a diakóniai tevékenység sokszínű és intenzív voltában és a közösségi munkában – ebben az individualizálódó, közösségellenes szellemiségben, amiben élünk, nagyon egészséges, gyógyító, befogadó közösségek vannak az ilyen gyülekezetekben. Ahol csak a tradíciót veszik komolyan (nem mintha az nem lenne fontos és nagy érték), ott könnyen múzeumvá válik a gyülekezet. A múltkor mondta keserűen egy lelki-

pásztor, hogy úgy érzi magát, mint egy taxis a taxiállomáson – ha valakinek szüksége van rá, jön, rendel, fizet, és eltűnik. Isten őrizzen meg attól, hogy növekedjen az ilyen gyülekezetek száma, és Isten segítsen, hogy egyre több családiás, növekvő közösségünk legyen!

Sok jó szándékú lelkészt és gyülekezeti tagot ismerek, akik küzdenek gyermekeikért, családjukért, házasságukért. A mai korszellem azonban begyűri a gyülekezetekbe is, és sokan tehetetlenek érzik magukat a médiából és egyéb forrásokból ömlő szellemiséggel szemben. A hívő családok is megrendülnek. A házasságok súlyos terheket hordanak, ill. szétesnek. Valaki úgy fogalmazott, hogy vannak szülők, kik szinte „térden járnak a lakásban”. Arra utalt, hogy rengeteget imádkoznak gyermekeikért.

Egyre nehezebb védekezni az ellen, hogy a világ betörjön az egyházba. Közhelynek számít a mondás, hogy az egyháznak a világban van a helye, de a világnak nincs helye az egyházban, csakúgy, mint a hajónak a vízben van a helye, de a víznek nincs a hajóban. Vigyáznunk kell, hogy minél kevesebb víz kerüljön a hajóba, tehát hogy a világban általánossá váló módszerek, eszközök, célkitűzések ne legyenek jellemzőek ránk. Amíg saját gyermekeinknek és a gyülekezetbe járó fiataloknak vagy felnőtteknek nincsen igazi működő kapcsolatuk az élő Krisztussal, és amíg nem természetes számukra, hogy igeszerűen gondolkozzanak, döntsenek és éljenek, addig nem értik az erre vonatkozó segítséget sem. Évről évre tapasztalom azt, hogy a konfirmandus csoport rohamosan távolodik a Szentírás szellemétől. Amikor pl. a Tízparancsolatot próbálom magyarázni, egyre inkább valami régmúltból itt

felejtett öreg bácsinak látszom. Amikor arról van szó, hogy „Ne loj!” az azt kérdezi egyikük, hogy akkor hogyan élünk meg? Azt, hogy „Ne légy házasságtörő!” nem is érti, hiszen csak házasságtörést lát maga körül a legtöbb fiatal. „Ne ölj!” – beszélek szörnyülködve a vérontásról, ő meg naponta több gyilkosságot is lát, és olykor a gyilkosnak drukkol, mikor azokat a szörnyű filmeket nézi a televízióban az egész családdal együtt.

Valóban egyre nehezebb a helyzet, van-

nak azonban Istentől kapott eszközeink. Nagyon fontos a prevenció – az, hogy kicsi koruktól csöpögtessük a fejükbe, a szívükbe az evangéliumot. Látom azokat a hívő családokat, ahol ezt komolyan veszik, ahol nem erőltetik a családi áhítatot, ahol nem kegyeskedő stílusú, órákig tartó családi áhítatok vannak, hanem derűs, vidám, a spontaneitás jegyeit is magán hordozó együttlétek. Úgy, hogy a gyerekek láthatják, a szülőknek ez nagyon fontos, valóban van kapcsolatuk azzal a Jézussal, akiről szó van. Kicsi korban csupán megismerik a bibliai történeteket, aztán jönnek az ő kérdéseik, keresztkérdéseik, sőt a kételkedés és ellenkezés időszaka is, de a mag, ami a

szívükbe hullott, előbb-utóbb kikel. Ezt nagyon sokszor látom. Harmincöt évében a gyülekezetben szolgáló, már a második nemzedék nő föl a szemem láttára. Látom Isten csodálatos munkáját, és azt, hogy nem csak azok a gabonamagvak csíráképesek ezer évek után, amelyeket az egyiptomi piramisokban találnak, hanem Isten ígéje is ilyen csíráképes mag, ami megmarad, és előbb-utóbb kikel. Ezért kell az ígét, a tiszta hamisítatlan ígét nagy szeretettel a szívükbe juttatni.

Magazinunk mostani száma a világ végével foglalkozik. Jézus földre jövetele és mennybemenetele után végső soron utolsó időket élünk. Mostanában azonban, mintha exponáltabban látnánk a Biblia által megfestett jeleket. Lehet-e azt mondani, hogy egy démonizált korban élünk, és közel van az Úr eljövetele?

Azok a természeti és egyéb katasztrófák, amikről nap mint nap értesülünk, nyilvánvalóan mutatják, hogy amiről Jézus a Mt 24-ben szólt, az ma szó szerint beteljesedik. Mindig voltak természeti csapások, de ezeknek a száma, intenzitása, pusztító ereje, gyakorisága rohamosan nő. Ha valaki ismeri ennek a statisztikáit, az láthatja, hogy az Úr Jézus második eljövetele már valóban közel lehet. Ezért kell nekünk komolyan vennünk, amit Péter apostol mond, hogy a testben hátra lévő időt ne emberek kívánsága, hanem Isten akarata szerint töltsük (1Pét 4,2). Rohamosan rövidül a hátralévő és a misszióra kapott idő. Nem kell azonban idegeskednünk vagy kapkodnunk, hanem arra kell használni minden lehetőséget és időt, amire a mi Urunk adta, mert nagyon közel van az Ő visszajövetele.

A végső dolgokkal kapcsolatban a Szentírás beszél a testi Izrael helyreállításáról is. A magyarországi

egyházak nem néztek becsületesen az Úr színe előtt szembe azzal, hogy valamilyen módon részt vettünk pl. a zsidóellenes törvények meghozatalában.

Nem gondolja, hogy komolyabb, mélyebb bűnbánatot kellene tartani ebben ügyben vagy a népünket terhelő olyan súlyos bűnökkel kapcsolatban is, mint pl. az elmúlt évtizedek öthat milliós abortusza? Imádkozunk megújulásért, ébredésért, de talán nem mindig nézünk szembe eléggé a megújulás akadályával, a konkrét bűnökkel.

Isten kegyelméből, főleg fiatal korban hallhattam olyan igehirdetőket, akik valóban prófétai erővel tudtak a bűn komolyságáról és a ránk jellemző bűnökről prédikálni, ami nem fejmosás és ledorongolás volt, hanem egyszerűen az ige tükrének élénk tartása, hogy bűnnek lássuk a bűnt, és Isten bűnbánatra indíthasson bennünket. Úgy gondolom, hogy nekünk, mai igehirdetőknek ezt nagyon komolyan kell vennünk. Próféta valaki nem a saját elhatározásából válik, de ha Isten ad ilyen – bűnökre rámutató és bűnbocsánatot felragyogtató – mondanivalót, ami ezekre a bűnökre rámutat, és a bűnbocsánatot is fel tudja ragyogtatni,

Fotó: Vári Zsolt

akkor az nagyon sokat használhat egy népnek. Nekem igen gyakran eszembe jut Jeremiás siralmaiból az a mondat, amit a prófétai feladatukat nem teljesítő prófétákról mond a Szentírás. „Nem leplezték le bűnödöt, hogy fordítsanak sorsodon” (JSir 2,14) – mondja a népnek Isten, s ez azt jelenti, hogy ha jobban hangzott volna a bűnről való helyes igehirdetés, és őszinte bűnbánattal hallgatta volna azt a nép, akkor elkerülheték volna a babiloni fogságot. Fontos feladatunk mind a bűnökre való rámutatás, mind a személyes életünkben és

kollektíven a bűnbánatra való készség. Szeretnék még rákérdezni az egészségi állapotára, hiszen mi is értesültünk betegségéről. Megosztaná ezzel kapcsolatos tapasztalatát lapunk olvasóival?

Isten kegyelméből egész életemben egészséges lehettem, és úgy szolgálhattam. Hozzászoktam ahhoz, hogy minél többet és az időt jól kihasználva végezzem, amit Isten rám bízott. Néhány évvel ezelőtt diagnosztizáltak egy daganatos betegséget, ami látványosan lecsökkentette munkabírásomat. A

kezdeti kesergés után Isten megtanított arra, hogy alázatosnak kell lennem. Nem amiatt akarok sóhajtozni, hogy mit nem bírok már, hanem azért vagyok hálás, hogy mi mindenhez ad még erőt és lehetőséget. Afelől teljesen bizonyos vagyok, hogy életem ideje az ő kezében van (31. zsoltár), és hogy az Úr Jézus helyet készített az Atya házában. S még komolyabban veszem azt, hogy valóban Isten akarata szerint töltsöm a testben hátralévő időt. Egyébként a betegség megértőbbé tesz a betegek lelkigondozása során azok iránt, akiknek a nyomorúsága,

kétségbeesése, csüggedése, pániklétkisége feladatot jelent, és úgy látom, hogy hitelesebben tudom az ige vigasztalását és bátorítását továbbadni.

Egyes keresztyén irányzatok azt hirdetik, hogy a betegség nem lehet Isten akarata, és imádkoznunk kell a teljes gyógyulásért. Mikor imádkozhatunk azért, hogy meggyógyuljunk, és mikor kell elfogadnunk egy betegséget úgy, ahogy Pál apostol, hogy „tövis adatott a testembe” (2Kor 12,7)?

Ez a divatosá vált sikerteológia nem a Biblián alapszik. Sehol sem ígéri a Szentírás, hogy Isten mindenkit meggyógyít és aki Őbenne hisz, az egészséges, sikeres és gazdag lesz. Ez megtevésztés; kár ilyen hazugságokat hirdetni! Úgy gondolom, hogy nekünk szabad és kell imádkoznunk a magunk és mások gyógyulásáért, hozzátéve azonban mindig azt, hogyha Isten nem gyógyít is meg, az sem változtat azon, hogy Ő van, Ő jó, Ő szeret, és Ő tudja, hogy mit csinál. Csakúgy, ahogy a három ifjú nem kételkedett Isten szabadításának erejében a tüzes kemence előtt, hozzátéve azonban, hogy „de ha nem tenné is...” (Dán 3,18) És Pál apostol is imádkozott a gyógyulásáért, de amikor megértette, hogy a betegségének célja van, és Isten dicsőíttetik meg általa, akkor elfogadta. Nekünk is szabad imádkozni a gyógyulásért, de ugyanakkor el kell fogadni azt is, és amit Isten világossá tesz. Ő ma is ad gyógyulást betegségekből, én is ismerem ilyeneket – nem hókuszpókuszokkal, hanem egyszerűen imameghallgatásként –, de nem mindenki gyógyul meg, mint ahogy Jézus sem gyógyított meg minden beteget, amikor itt járt a földön. (A beszélgetés vágott változata elhangzott a Kossuth Rádióban, 2006. február 27-én.) ■ Szeverényi János

SRI LANKA KÉPEKBEN – egy évvel a cunami után –

A Magyar Baptista Szeretetszolgálat munkájának egy részébe kaphattam bepillantást 2006. februárjában. A Szeretetszolgálat vezetőjének, Szenczy Sándornak meghívására részt vettem a Hungama, magyar falu és a Help falu átadásán is. A colomboi gyermekotthont szintén meglátogattuk. Ez a három kezdeményezés még Sri Lankán sem minden a Szeretetszolgálat munkái közül, de mindegyik önmagában is óriási segítséget jelent a cunami árváinak. A szökőár áldozatainak mintegy tíz százaléka, több mint harmincezer ember halt meg itt, a korábbi Ceylon szigetén. A hullám ugyan indonéziai méretéhez képest ötödére csökkent, ám húsz méteres magasságával így is elsöpörte a lakóházakat, egész vonatokat temetett el. Az árván, félárván maradt gyermekeket, hontalanul maradt embereket számos nemzet szeretetszolgálatja segíti most is.

Mosoly a gyermekotthon udvarán.

Colombo óceánpartján játszanak a „szerencsésebb” gyermekek, ők az édesapjukkal sétálhattak.

A Colombói Magyar Gyermekotthon lakói. A Baptista Szeretetszolgálat jelképes örökbefogadási programjának keretében közülük is támogathatunk valakit havi háromezer forinttal. (www.fogadjorokbe.hu)

A Help falu. Négy árva kerül egy házba, gondosan kiválasztott nevelőszülőkhöz. E családmodell érdekében új törvényt alkottak az országban, a gyermekek nagykorúvá válásakor a tulajdonjog is rájuk száll. Ez egy teljesen új, magyar modell.

Még mindig sokan élnek ideiglenes sátrakban, elviselhetetlenül tűző nap alatt, tiszta ivóvízzel küzdeve.

A magyar falu átadásán tánccal ünnepeltek, kedveskedtek a minisztereknek, hivatalos személyeknek.

Fotó és szöveg: Szeverényi Máté

„NE FÉLJ, TE KICSINY NYÁJ, MERT ÚGY TETSZETT A TI ATYÁTOKNAK, HOGY NEKTEK ADJA AZ ORSZÁGOT!” (LK 12,32)

Rusznyák Dezső, gömöri lelkész

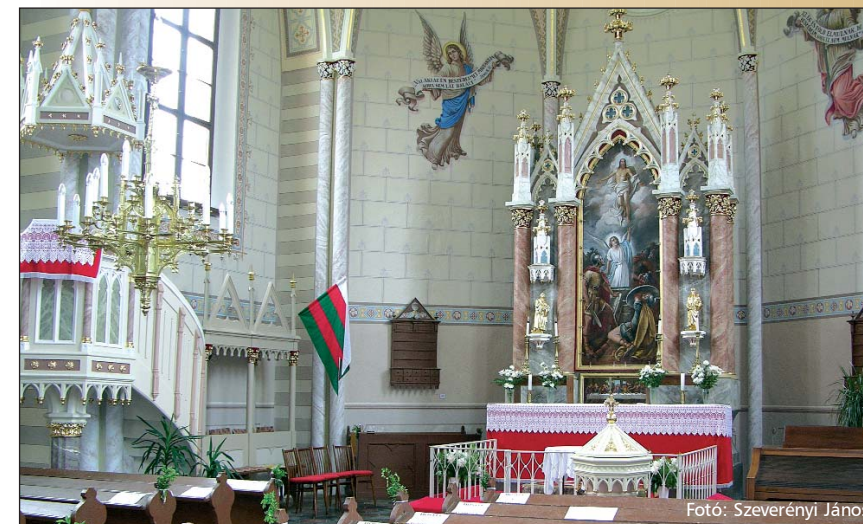
közösségéhez hű hazafivá kell nevelni, a magyart magyarrá, a németet németté, a tótot tóttá.”

Mindezt azóta elveszítettük. Nektek el kellett búcsúznunk a híres Teológiától, mi pedig itt maradtunk egy más országban, egy új egyház tagjai lettünk kénytelen-kelletlen. A közös múltunkból fakadó együttérzés pedig szépen lassan feledésbe merült, elhalványult.

Minden utódországban kezdetét vette az erősen egynyelvűvé válás procedúrája evangélikus egyházainkban. Pedig mindenütt maradtak más nyelvűek, nem is kis számban, csak az államhatalmi helyzet és az arányok változtak meg. Egy rövid időre részint ugyan újra összetartoztunk a háború idején, de ez sajnos többet ártott, mint használt, mert elmúltával közös múltunkra még nagyobb árnyékot vetett, és a kisebbségben maradtakra egyenesen megsemmisítően hatott, különösen itt, a Felvidéken: papjaink alig maradtak, iskoláinkat bezárták, később államosították, a csekély számú magyar evangélikusság teljesen sorsára maradt.

Mégis a csodával határos módon, a csekély számhoz képest is erősen megfoghatkozva, de megmaradtunk. Vagyunk. Hívó emberként is sokszor elcsodálkozom ezen, hogy ennyi ellenszenv, nyelvi diktatúra, elhagyatottság ellenére még mindig magyarként a Felvidéken evangélikusok tudunk és akarunk maradni. Mert a helyzetünk ma sem könnyebb, 15 évvel a rendszerváltás után. Hisz az igazat ki kell mondani, még ha kellemtelen is: mindkét egyház, a szlovákiai

és a magyarországi is mostohagyermekként kezel bennünket. Nagy nehézségek árán tudjuk csak fenntartani gyülekezeti életünket magyar anyanyelvünkön. Mert semmilyen jellegű gyülekezeti önállóságunk nincs. Többnyire két nyelvű vegyes gyülekezetek tagjai vagyunk. Az a pár hely, ami félkézen megszámlálható, ahol csak magyar ajkú evangélikusok vannak, többnyire itt, Gömörben található. Csekély számunkban is szétszórva élünk Pozsonytól Ágcsenyőig (600 km), két egyházkerület, a keleti és nyugati, azokon belül számos egyházmegye területén. Így valójában egymásról, különösen a távolabb levőkről keveset vagy semmit sem tudunk. Nagy segítség és reménysugár volt számunkra ezért, hogy pár éve megtalált bennünket Gáncs Péter, a magyarországi Missziói Központ vezetője, hogy az általa kezdeményezett missziós vasárnapokon, legalább itt, Gömörben – Sa-

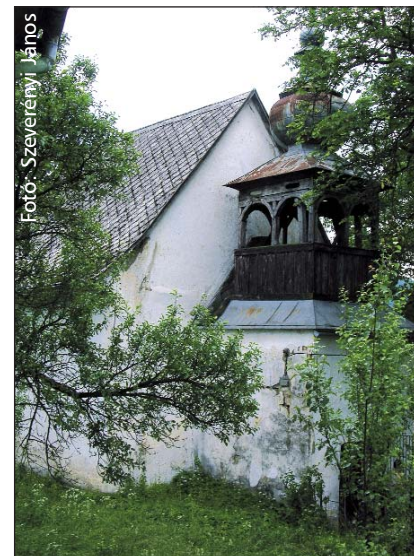
A felújított gömöri templom

jógömörön, Gömörhosszúszón, Kuntapolcán –, majd utódja, Szeverényi János révén Rozsnyón találkozhattunk. Ugyanúgy egy ideje idefigyelnek ránk a KÉMELM (Külföldön Élő Magyar Evangélikus Lelkigondozók Munkaközössége) tagjai. Többször rendezték már éves konferenciájukat itt Gömörben, és szolgáltak gyülekezeteinkben. Sajjógömörben megtartottuk első magyar presbiteri találkozóinkat Rusznyák Dezső helyi evangélikus lelkész és Szeverényi János segítségével. Ez is egy próbálkozás volt, nem mások ellen, hanem magunkért, a föltámadás reményében, az összetartozás szellemében. Mert bízunk, hiszünk abban, hogy bennünket egyedül Isten kegyelme és a Szentlélek ereje tartott meg mind a mai napig, és egyedül az evangélium és a krisztusi szeretet menthet meg a végső hanyatlástól. Elhagyatottságunkban is hiszünk azt, hogy csak akkor lehetünk jó európaiak, ha jó keresz-

tyének, jó evangélikusok, ha jó magyarok vagyunk. És mindazokat, akik segítenek ebben bennünket, áldja meg az Isten; mindazokért, akik gáncsolnak ezen az úton, imádkozunk, hogy világosítsa meg az ő orcájukat is az Úr. Imádkozunk azért, hogy mi, akik valaha összetartoztunk itt a Kárpát-medencében, újra együtt lehessünk, hogy az egykori elszakadás sebei begyógyuljanak. Legyünk bár magyarok, szlovákok, németek vagy bármi mások. Mindenki a maga nyelve és hite szerint. Mindez pedig csak azért, mert így vagyunk hitelesek.

Imádkozzatok velünk, kedves testvéreink! Erős vár a mi Istenünk!

■ *Badin Ádám*

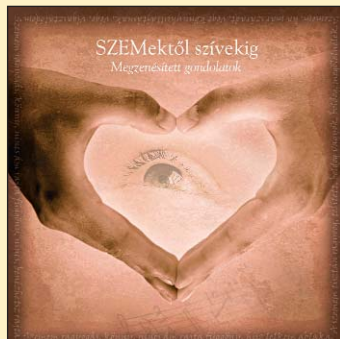

Lökösházai templom (Felvidék)

AZ EVANGÉLIKUS MISSZIÓI KÖZPONT ÁLTAL MEGJELENTETETT ÚJ KAZETTÁK, CD-K

SZEMEKTŐL SZÍVEKIG

Ára: kazetta: 600 Ft, cd: 1200 Ft

MISSZIÓI PERCEK I-II.

A Kossuth Rádió Evangélikus Félórájában elhangzó Missziói Percek az Evangélikus Missziói Központ szerkesztésében készülnek. A rövid, gondolatébresztő jegyzetek és interjúk kiválóan alkalmasak az egyéni elcsendesedésre és a gyülekezeti alkalmak színesítésére. A 2005-ös év teljes anyaga megvásárolható.

Ára: kazetta (két db): 700 Ft, cd (két db): 1400 Ft

TÉRDEN ÜLVE - DALOK AZ ÉLETRŐL

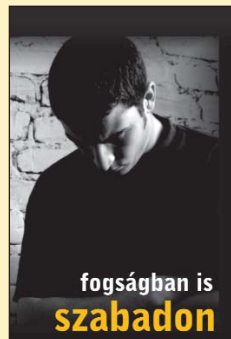

Lázár Attila igényes és biblikusan ihletett dalait szerte az országban ismerik, szeretik. A hanganyaggal együtt kézbe vehető az énekek akkordozott szövege is.

Ára: kazetta: 600 Ft, cd: 1200 Ft

FOGSÁGBAN IS SZABADON

„...csak arra gondolj, hogy szabad vagy, amíg igazságos vagy” – hangzik Márai Sándor gondolata a börtönmissziói kiadványon. Az Angyalfa Alapítvánnyal közösen készített kazetta a

„TULAJDONÍTTATIK...”

A fenti kiadványok megrendelhetők az Evangélikus Missziói Központ címén: 1656 Budapest, Pf. 22. tel.: 06 1 400 3057, e-mail: evmis@lutheran.hu

FEHÉRKE

Farkas Jánosné Fehérke című írásának hangjáték változata. Egy kis bárány tanulságos története, nem csak gyerekek számára. Kiadja az EKE Evangéliumi Alapítvány az Evangélikus Missziói Központ támogatásával.

Megrendelhető az EKE Evangéliumi Alapítványnál 1068 Budapest, Szondi u. 95. 1/1.

Tel./fax: 06 1 332 7063, e-mail: ekeal@freemail.hu

és a Missziói Központban

Ára: kazetta (dupla): 1200 Ft, cd (dupla): 1500 Ft, színező füzet 300 Ft

fogvatartottaknak szól. A félórás összeállításban, három témában – fogságban, útközben, szabadon – hangoznak gondolatok, amelyek között imádságok és zenék is hallhatók.

Ára: kazetta: 400 Ft

Különleges hanganyagot adunk közre – id. Zászkaliczky Pál egy fennmaradt igehirdetését.

Ára: kazetta: 300 Ft, cd: 600 Ft

ÖRÜLÜNK A MEGFEJTÉSNEK... és ami mögötte van

Bálintné Gyöngyi

Hangok, elképzelt arcok, felváltott élethelyzetek, elkeseredett szavak vagy éppen bébigöcsélés a háttérben – sokan vannak, nagyon különbözőek, de egy dolog összeköti őket: rendszeresen hallgatják a Kossuth Rádió vallási félórát, így az evangélikus harminc percek is, és élnek a lehetőséggel, hogy a feltett rejtvenykérdésre telefonon válaszoljanak. Legtöbbször csak ennyi.

Ám vannak hívások, üzenetek, levelek, amelyek többet rejtnek. Élő beszélgetésben egy rövid kérdés elég, hogy feltáruljon egy élet ajtaja, és szóba kerüljenek egyedül már alig hordozható terhek. Álljon itt néhány példa – név és konkrétum nélkül – bátorításként arra, hogy a rejtvény helyes megfejtése lehet nyitánya egy kapcsolatnak valakivel ott a vonal másik végén. Ez a valaki, ha gyakorlati segítséget nem is tud nyújtani, egyet megtesz: „sorbaimádkozza”, Isten elé teríti azok helyzetét, akikkel egy-egy másfél órás telefonügyelet során megismerkedhetett.

Határozott, sürgető hang:

„Kérem, imádkozzon a fiamért, aki inni kezdett! Azt szeretném, hogy megtérjen.”

Két hét múlva ismét felhív:

„Miért nem imádkozott a fiamért? Még mindig nem tért meg! (S közben a kutyus is elpusztult, aki már családtagnak számított).”

Hosszú nyugodt beszélgetések egy dunántúli hölgygel: Egyik lánya külföldön él, másik itthon, ám betegeskedik. Az idegenbe szakadt unokákat ritkán látja, az itthon élőket gyakrabban, és szeretné megkereszteltetni őket. Felelősséget érez a faluért, gyülekezetéért, ismerőseiért, ezért rendszeresen arra kér: „A jutalmat ne nekem küldje! Bediktálom barátnőm, ismerősöm címét, akinek nagyobb szüksége van rá. Hadd örüljön...”

Ismerős volt a név, de nagyon régen hívott. Csak rá kellett kérdezni a „csend” okára, s máris érkezett a magyarázat: szívműtét és egyéb hasonlóan súlyos nyomorúságok. Az ember hallgat, együtt érez, csendben továbbítja Istennek a hallottakat, és igyekszik „jutalomként” valami életbevágó irodalmat küldeni.

Telefonok Felvidékről: összeköttetés a két nyári konferencia közötti időszakban azokkal, akik már személyes ismerőseink. Számukra különösen sokat jelent a magyar nyelvű olvasnivaló, nem is takarékoskodunk vele...

„Vak ember vagyok, ne küldjön olvasnivalót! Valamit kazettát, ha lehetne, de ne legyen rajta ének...” – Évek óta hűséges telefonálónk számára mindig akad valami hallgatnivaló, bár néha becsúszik egy-egy ének is – szelíd büntetésként olyankor, amikor a megfejtés helyett ezt hallok: „sajnos, nem tudom a választ...”

„A gyerekeim éppen hazaérnek az iskolából, mire kezdődik a műsor. Van, hogy csak a rejtvenykérdés idejére fejezik be az ebédelést, de izgalommal várják.” A megfejtés pedig cérnahangon érkezik vagy éppen a legkisebb szájából, aki még óvodás, és hallható, ahogy a nagyobbak suttogják, mit kell mondania.

„Régóta alkoholistá vagyok – vallja a hölgy – Virágkötő voltam a temető kapujánál, itt bizony szükség volt melegítőre... Nem tudom abbahagyni! Egyedül Jézusban reménykedem...” – Íme egy reagálás szórólapjaink egyikére, a „Van segítség az alkoholbetegségből” címűre. Ez esetben nem elég a meghallgatás, további segítségre van szükség. Hogy ki és hogyan lesz ebben Isten eszköze, még nem tudjuk.

A könyvek, ígéslapok fogynak, a HÍD magazinokat minden hallgató nagyon várja. Az év közbeni kapcsolattartást pedig sokszor követi a személyes ismerkedés egy nyári missziói konferencián: „Te vagy az!? Ilyennek – vagy másnak – képzeltelek! Most már fogom tudni, ki mondja hétfőnként: köszönöm a megfejtésedet!”

■ Bálintné Gyöngyi

Hibaigazítás

Az előző számunkban tévesen jelent meg a regionális „Lelki szósz” c. műsor kezdési időpontja a békési Töröny Rádióban (FM 94,4). Helyesen: hétfő 10 óra

A Rádiómisszió adásainak szerkesztett változatát honlapunkon is meghallgathatja.

A folyamatosan bővülő oldal címe:
<http://misszio.lutheran.hu>

BIZONYSÁGTÉTEL

Biri Imre vagyok. Egy éve, hogy Jézus új élettel ajándékozott meg.

1971-ben születtem. Nem hívő családban nevelkedtem, ami életem rossz irányba terelődésének egyik fő oka volt. Szüleim „éltek bele” a világba. Léteztünk, de nem volt életünk. Édesapám italozó életmódja és édesanyám gyengesége (amit apu italos, agreszív viselkedése váltott ki belőle leginkább) az egész család életét tönkretette, és 11 éves koromban el is váltak a szüleim. Mivel nem kaptam útmutatót az élet igazi értékeire vonatkozóan, így magam próbáltam értelemet keresni az életemnek. Hamar belesodródtam a vendéglátó egységek, kocsmák világába, ahol még példaképet is találtam magamnak határozott, nagy

önbizalmú, testileg-lelkileg erősnek tűnő emberek személyében. El sem tudtam képzelni, hogy pénteken és szombaton éjjel ne menjek el valami mulatóhelyre. Ez éltetett hét közben is, s egy idő után pedig már a hétköznapiakat is a kocsmaiban töltöttem. 17-18 éves voltam ekkor. Eleinte egy-két pohár bor vagy pár üveg sör elég volt a délutáni jókedvhez, majd ez a mennyiség egyre nőtt.

Kívülről gondtalan, laza fiatalembernek tűntem, de valójában boldogságkereső voltam, aki nem talált igazi örömet az életben. 23 évesen meg-nősültem, de alapvető gondot okozott, hogy két olyan ember kötött házasságot, akinek fogalma sem volt az életről. A következmény – egy éven belül – válás és egy újszülött kisgyermek lett.

Csalódtam, és egyre többször nyúltam a pohárhoz, ami már a munkámra is kihatott – másnaposan ugyanis nem tudtam dolgozni.

Később jött egy újabb, valóban komoly kapcsolat, de az alkoholizálásom ezt is tönkretette. Megszületett második gyermekem, de én nem változtam meg. Ittam, ha örültem; ittam, ha szomorú voltam, és egyre sűrűbben kellett a pohárhoz nyúlnom, mert igazából nem voltam boldog. Miután megismertem a nyerő automaták, illetve játéktérmekek világát, az amúgy sem ragyogó családi életünket már súlyos anyagi gondok is terhelték. Anyagilag, erkölcsileg olyan szintre süllyedtem, hogy élettársam bejelentette, elhagy. Ettől annyira kikészültem, hogy nem bírtam józanul létezni.

Végül eljutottam egy ideggyógyász szakorvoshoz, majd orvosi javaslatra egy hónapot a pszichiátrián töltöttem. Gyógyszereket szedtem, nem ittam, és valamennyire kiegyensúlyozottan jöttem haza a kórházból. Pár nap józanság után viszont újra megkóstoltam az italt, és ismét csapdába estem. Többszöri sikertelen próbálkozás után kötöttem ki egy alkoholrehabilitációs intézetben, ahol először hallottam arról, hogy Jézus gyógyít. Innen hat-nyolc hónap után mentem haza, s bár még nem születtem lélekben újjá, de az őszinte vágyódás már megvolt bennem. Gyenge voltam. Üres volt az életem. Hiába jártam a terápiás csoportba. Egy nap azonban fölhívott a csoport vezetője, és megkérdezte: „Van egy hely, ahol fogadnak. Holnap reggel hatkor indulnánk, mit szólsz hozzá?” Azonnal igent mondtam.

Így kezdődött új életem első lépése. Bekerültem egy rehabilitációs otthonba Györkönyben, s tagja lettem egy kb. húszfős közösségnek. Mun-

„Csak Jézus tud meggyógyítani, Ő adott nekem új szívet. Köszönöm az Úrnak ezt a kegyelemből kapott új életet.”

katerápián vettem részt, rendszeresen templomba jártam, mindennap olvastam az Újszövetséget, és megtaláltam, amit egy életen át kerestem: a szabad életet, ami addig számomra az alkoholhoz való kötődésem miatt volt lehetetlen.

Megértettem, hogy Jézust az én bűneimért feszítették meg és az élet értelmé magá a szeretet. Megkeresztelkedtem, és törekszem a tiszta, értékes életre. Nem értem még célba, hiszen a hitben erősödnöm kell, és a hétköznapi gondok között meg kell állnom a helyem. A hitben való erősödést úgy élem meg, hogy minden megpróbáltatásban tudom: velem az Isten. Jézus azt mondta: Kelj fel, és járj. Azóta én ezt teszem, és vele járok.

Fotó: Vári Zsolt
Biri Imre új barátaival a sárszentlőrinci templomban (a kép bal szélén, kék ingben)

Ha cselekednem kell, és tanácstalanság lesz úrrá rajtam, akkor elgondolkodom: Mit tenne Jézus? Ekkor Isten Lelkét hívom segítségül, hogy ne a saját érdekeimnek megfelelően döntssek, hanem az Úr akaratát cselekedjem. Isten arra tanít bennünket, hogy

szeressük egymást. Jézus azt mondta: „Úgy ragyogjon a ti világosságotok az emberek előtt, hogy lássák jó cselekedeteiteket, és dicsőítsék a ti mennyei Atyákat.” (Mt 5,16) Onnan tudom, hogy a krisztusi úton vagyok, hogy sem a testem, sem a lelkem nem kíván rosszat cselekedni, és ha jót tehetek, attól boldog vagyok. És mindezt a Bibliát olvasva Krisztustól tanultam, életemben ő „az út, az igazság és az élet” (Jn 14,6). Volt, hogy könnyes szemmel olvastam, mert annyira személyesnek éreztem a Szentírás mondanivalóját. A választ arra, hogy miként lesz vége a szenvedésemnek, szintén itt találtam meg. „Ha tehát a Fiú megszabadít titeket, valóban szabadok lesztek.” (Jn 8,36) Ahhoz, hogy Isten akaratát cselekedjem, újjá kellett születnem – lelki értelemben. Gondol-

kodásmódom, életszemléletem gyökeresen megváltozott, s mindez jó érzéssel tölt el, boldog vagyok.

Mióta megismertem Jézust, azóta nem keresem az alkoholfogyasztók társaságát, de ha utazás közben megszomjazom, akkor nyugodt szívvel bemegek akár egy kocsmába is meginni egy pohár üdítőt, mert nem félek a visszaeséstől. Ez nem azért van, mert olyan magabiztos vagyok, és bízom önmagamban, hanem tudom: az Úr velem van. Ez az igazi szabadság.

Csak Jézus tud meggyógyítani. Ő adott nekem új szívet. Köszönöm az Úrnak ezt a kegyelemből kapott új életet, és azt, hogy hallhatom és megérthetem, amit a Biblián keresztül mond. Ez az élet legnagyobb ajándéka, amit mindegyikünk megkaphat. Én el is fogadtam.

■ Biri Imre

Szólótó Alapítvány

7045 Györköny, Bocskai u. 257.

Tel.: 75/352-244

E-mail: szoloto@t-online.hu

LEGYETEK ÁLLHATATOSAK: Levél a hitvalló keresztényekhez

2002. szeptember 20-22. között Dallasban, Texas államban összeült a Hitvalló Teológiai Bizottság dr. Thomas Oden, a Drew-i Egyetem Teológiai Fakultása professzorának a meghívására, aki a munkát az Egyházi Megújulás Szövetsége (Association for Church Renewal) felügyelete alatt végezte. A bizottság tagjai, az észak-amerikai protestáns felekezetek jeles képviselői az alábbi dokumentumot fogalmazták meg a Hitünk megvallása c. konferenciára. Így válaszoltak ők azokra a sürgető kérdésekre, amelyeket az Egyházi Megújulás Szövetsége fogalmazott meg.

„Az Isten által vetett szilárd alap azonban megáll, amelynek a pecsétje ez: Ismeri az Úr az övét, és hagyja el a gonoszt mindenki, aki az Úr nevét vallja!” (2Tím 2,19)

Testvéreink az Úr Jézus Krisztusban!
Egyedül Isten újít meg, egyedül ő adja áldását népére.

Nem hagyta el egyházát, s arra szólít fel bennünket, hogy őrizzük meg és maradjunk hűségesek ahhoz a hithez, amelyet egyszer s mindenkorra az ő szentjeinek adott.

Hálát adunk azért, hogy Isten beteljesítette ígéreteit Jézus Krisztusban, ugyanakkor megalázkodunk előtte, imádkozunk, és elfordulunk a bűntől, hogy képesek legyünk meghallani az ő szavát, megbocsátani és gyógyítani. Mindnyájan Isten ítélete alatt állunk, és kegyelmére szorulunk.

Hálát adunk azért is, hogy Észak-Amerikában most először találkoznak a megújulási és hitvalló mozgalmak. A konferencia szervezői hitvalló teológusokat kértek fel arra, hogy három olyan sürgető kérdésre keressék a választ, amelyekkel a nagy egyházak megújulási mozgalmi szembesülnek.

– Miért maradjunk meg egyházainkban?

– Miért kellene egyházainknak a hűség hitvallók?

– Miért van szüksége a társadalomnak hűséges keresztyén hitvallókra?

1. Miért maradjunk meg egyházainkban?

Valóban hatalmasak azok a kihívások, amelyekkel egyházaink mostanában szembesülnek. Visszaesőben van a bibliai és a teológiai műveltség, a katekézisz, a keresztyén nevelés színvonala. Gyülekezeteink taglétszáma és egyhá-

zaink lélekszáma drasztikusan csökkent. Egyházainkat megviselik a hangos viták és a véget nem érő konfliktusok. Ezt saját tapasztalatunkból is jól ismerjük, hiszen mindannyian sok vajdácson és kínlódácson mentünk keresztül, s tudjuk, még több előtt állunk. Mégis itt vagyunk! A Szentlélek nem hagyta el egyházát, és mi sem fogjuk elhagyni! A rezignáció, az apátia és az elkeseredettség nem szolgálja az egyetemes egyházat és a szentek közösségét. Felszólítunk tehát benneteket testvéreink, hogy ne hátráljatok meg, hanem kölcsönösen biztassátok egymást a küzdelemre, amire reménységgel tekintünk. Urunk így emlékeztet: *„Azt a szőlővesszőt, amely nem terem gyümölcsöt énbennem, lemetszi”* (Jn 15,2). Imádkozunk azért, hogy Isten adjon erőt, állhatatosságot és bátorságot ehhez a feladathoz!

Egyházaink különféle megújulási mozgalmakban sokféle munka kezdődött el. Hálaadással állapítjuk meg, hogy megélnékültek a bibliaórák, újra érdeklődés támadt az evangélizáció iránt, megújult az imaéletünk, és kezdünk ismét felelősséget érezni a szegények iránt. Elköteleztük magunkat annak az egyháznak az életéhez, ahova Isten helyezett bennünket, s ígérjük, hogy egyházunk teológusaiként mi is mindent megadunk azoknak, akik a reform és a megújulás isteni munkájában tevékenykednek.

A kezdeteknél tartunk, de folytatás következik, s magunkat és egyházi veze-

tőinket félelemmel és rettegéssel ajánljuk fel Istennek.

Azért nem lehet és nem is szabad elhagynunk felekezeteinket, mert az evangéliumot ott még mindig szabadon hirdethetik és a szentségeket akadálytalanul szolgáltatathatják ki. Bármennyire is igaz, hogy „más evangéliumot” is lehet hallani közöttünk, egyikünk egyháza sem gördített törvényes akadályt Jézus Krisztus evangéliumának hirdetése elé. Ezért a gyülekezetek se fordítsanak háttal egyházaiknak!

2. Miért van szüksége egyházainknak a hűséges hitvallókra?

Egy alapvető ok miatt: az az egyház, amely képtelen megvallani a hitét, béna és elsorvadt egyház. Szüksége van hűséges tanúkra azért, hogy Jézus Krisztus egyháza lehessen.

Hisszük, Isten arra hívott el, hogy egyházainkban az ő hűséges tanúi legyünk, és ez nemcsak hiteles hitvallást igényel, hanem hosszú távú elkötelezettséget és intézményi reformokat is. Sok esetben a meglévő törvényhozó, adminisztratív és oktatási struktúrák nem szolgálják az egyház missziói és pasztorális elkötelezettségét. A hűséges hitvallók munkája és tanúságtétele azonban elősegíti, hogy az intézményeket visszaigényeljük és eredeti céljainknak megfelelően szolgálatba állítsuk. Szükség van hitvalló mozgalmakra, mert egyházaink szervezeti formáit Isten egyházat építő céljaihoz kell kapcsolnunk.

Örömmel tapasztaljuk, hogy a megújulási mozgalmak sok egyházban elvezettek már ahhoz, hogy az egyetemes egyház hitének és az evangélium bátorításának közös kötelékét felfedezzék. A megújulási mozgalmakban nyilvánvaló az egészséges tanítás, mint például a Szentháromság doktrínájának vagy Krisztus személye és műve megváltó specifikumának újrafelfedezése. A legtöbb tanításnak Isten visszaadta a maga intellektuális erejét.

A megújulási mozgalmak munkájának köszönhetően Isten számtalan módon áldotta meg egyházainkat. Egyes helyeken az istentiszteleti élet és az igehirdetés megélénkülését észleljük; máshol a misszió távlatainak megnyílását, az egyéni kegyesség megújulását, az odaadó tanítványság növekedését látjuk. S van, ahol a Szentírás alapos tanulmányozását, a könyörgő imádkozás elmélyülését vagy éppen a szegények iránti elkötelezettség felvállalását tapasztaljuk.

Isten a bűnbánat lelkét adta nekünk, s ismét kiárasztotta szívünkbe az ő szeretetét. Újabb áldások várhatók a következő években, hiszen Isten nyilvánvalóan felhasználja a megújulási mozgalmakat, és ezentúl is hasonló áldásokban részesít.

3. Miért van szüksége a társadalomnak hűséges keresztyén hitvallókra?
A hiteles keresztyén hitvallás emberivé teszi a társadalmat, és gyógyítja a nemzeteket. Pál apostol mondja Ézsaiást idézve: *„Hajtás sarjad Isai gyökereiből, és népek uralkodójává emelkedik: benne reménykednek a népek”* (Rm 15,12). Krisztus megvallása az élet fegyelmezésével jár együtt – egyéneknél és intézményekben, magánéletben és közéletben. Ennek hiányában a társadalom hamis bálványokat állít magának. A XX. század tele van a világi ideológia áldozataival. A náci és a marxista ideológiák Auschwitzot és a Gulágot eredményezték. Észak-Amerikában az ateizmus kifinomultabb formája fenyeget, amelyik a keresztyén tanúságtételt kiüzi a nyilvános fórumokról, de az úrt sietve betölti a konsumerizmus, a materializmus, az individualizmus és a hedonizmus. Amíg a dogmatikus ateizmus brutálisan pusztítja az egyházat, addig a polgári ateizmus csak elcsábítja, és marginalizálja. Az erkölcsi relativizmus megzavarja az egyházi veze-

tőket, akik így sokszor az alkalmi, felületes, divatos eszmék szószólói lesznek. Ilyenkor azonban az egyház elveszíti ízét és Krisztus fényét.

Isten kegyelmével és erejével a megújult egyház a közéletet is megújíthatja. A keresztyén tanúságtétel emlekezteti a kormányokat arra, hogy Istennek kell számot adniuk, a hívőknek pedig erőt ad ahhoz, hogy polgári kötelességeiknek eleget tegyenek. Amikor a keresztyén egyház azt tanítja, hogy adjuk meg a császárnak, ami a császáré, akkor ezáltal teret enged a politikai nézeteltérésnek és vitának; a végleges patriotizmus oldalán áll lojális bálványozás és kritikus cinizmus nélkül. Az evangélium kiáll az emberi élet szentsége mellett; arra készlet, hogy vegyük védelmünkbe a gyengéket, a

sebezhetőket és az ártatlanokat. Az egészséges, szilárd hit azt képviseli, hogy munkánk gyümölcseit Isten ajándékként a közös célokra kell felhasználni. A lelki megújulás a szexualitás és a családi élet helyes irányítását is eredményezi. A biztos, tiszta tanítás arra készlet, hogy gondoskodjunk a teremtésről önmagáért és az emberi élet virágzása érdekében. És a legfontosabb: a legnagyobb társadalmi válság idején is Krisztus uralma sugall olyan reményt, amely soha nem eredményezhet kétségbeesést.

Az igazság iránti buzgalmunkban nem szabad összekevernünk a gyakorlati politikai javaslatokat a prófétikus proklamációval, s az egyházat sem szabad kedvenc politikai pártunk kápolná-jává alakítani. Erős és hatalmas országban élünk, ezért ne becsüljük túl képességeinket azt gondolva, hogy az eseményeket csak jó vagy rossz irányba tudjuk befolyásolni. A tanúságtétel megújulása megfelelő alázatot, bűnbánatot és önkritikát eredményez.

Imádságban és megfontoltan adtuk a fenti válaszokat a nekünk feltett kérdésekre.

Legyetek állhatatosak a hitben és alázatosak!

Hálát adunk Istennek, hogy az emberek szívére helyezte a reformok, a megújulás, a hit dolgaiban való tisztánlátás, a hívő oktatás és a szent élet iránti éhséget. Boldogan vállaljuk ezt a munkát Krisztus egyházának hűsége érdekében.

Tudjuk, hogy Istennek – a mi megújulási mozgalmunkat megáldó – tetteivel egy időben azonban olyan kísértések is megtámadnak bennünket, mint a gyávaság, a hitetlenség vagy éppen az elbizakodottság. A megújulásért végzett szolgálatunk bűnbánattal, életünk helyreigazításával és tanúságtétellel is jár. Csak akkor erősödhet meg szolgálatunk, ha Krisztusban maradunk, aki az igazi szőlőtő, nélküle semmit sem tehetünk.

Krisztus megmondta tanítványainak, hogy üldözni fogják őket, de – ahogy Jakab is figyelmeztet – örömmel kell fogadnunk a megpróbáltatásokat. Ezzel az örömmel, az ő hűségében bízva hirdessük hát a megváltást jelentő evangéliumot. Jézus Krisztus Urunk kegyelme, az Isten szeretete és a Szentlélek közössége legyen veletek!

Aláírók

- Presbiteriánus Egyház*
Bruce McCormack, Mark Achtemeir, Andrew Purves, Roberta Hestenes, Diogenes Allen
- Egyesült Metodista Egyház*
Thomas C. Oden, William Abraham, Leicester Longden, James V. Heidinger II
- Episkopális Egyház*
James Stanton püspök, Philip Turner, Ehraim Radner, R. R. Reno
- Krisztus Egyesült Egyháza* (United Church of Christ)
Donald Bloesch
- Lutheránus Egyház* (ECLA)
Russel Saltzman, Walter Sundberg
- Amerikai Baptista Egyházak*
Donna Hailson
- Kanadai Egyesült Egyház* (United Church of Canada)
Victor Shephard

■ Fordította: ifj. dr. Fabiny Tibor

SZOKATLAN BESZÁMOLÓ: Csiki-csuki a börtönben

– „Figyuzz tesó, hacsak nem vagy fekvő nyolcas, a sitten frankón hessold csak a smasszert a tátikán, nem gondolázik-e errefelé a trepnin, s így királyul vasalhatsz a stekán!” – világosít fel egyik hívem.

– „Áhá, vágom” – mondom, kvázi köszönve az információt. „Engem azonban jobban érdekel, elolvasta-e ma is a lilát?” – próbálom a témát az Útmutató aznapi igéje felé terelgetni, melyet egyébként tényleg majdnem naponta olvas. Mint mi. S érti vagy nem. Mint mi.

Így szokott kezdődni egy pasztorációs beszélgetés, üldögélve a stokin a zárkában. (Stoki = amolyan bárszékszerű kis ülőalkalmatosság, mellyel primán fejbe lehet verni a zárkatársat, aki további retorzióktól való féltében közli az ügyletes orvossal, hogy figyelmetlenül lépett, és leesett a felső ágyról leszállás közben.)

Miután azonban kevés a „fekvő nyolcas” (na jó, elárulom, ez a tényleges életfogytos, azaz ténylegesen életfogytiglani büntetésre ítélt – talán 12-13 ember), a többiek előbb vagy utóbb szabadulnak. Városunkba, falunkba, utcánkba, házukba, emeletünkre, szomszédunkba.

A börtönlelkészség ott kezdődik, hogy ők miként szabadulnak: még megvadítottabbként vagy képesként egyfajta toleráns szocializációra. Ez utóbbi feltetele pedig annak elfogadása, hogy őket is – bűnük ellenére – Isten tolerálja. Annak ellenére, hogy tettüket nem helyesli. Sőt! Sem a génjeik, sem szüleik, sem a társadalmi igazságtalanságok, sem haverjaik, sem a pech, sem Isten, sem a Gonosz, sem a bíró vagy az ügyész nem viszik el helyettük a balhét. Ők.

100:68 – ennyi a visszaesők aránya. Elég lelombozó, hogy ennyi „visszabukik”. Százból hatvannyolc. Ugyanakkor pompás tudni, hogy harmincketten nem. Most már csak az a kérdés, barátom, hogy Ön melyik csoportba fog tar-

tozni. Nem reménytelen! Én azért vagyok itt e rohadt helyen, hogy Ön az utóbbiba tartozzék.

Sikertörténet. A 2000-ben újrászervezett börtönlelkészség kétségtelenül az IM, a Börtönparancsnokság és az egyházak jól sikerült törvénye: minden börtönbe egy pap. Teljes vagy részmunkaidős, mindegy, csak legyen. A 38 börtönt szépen felosztották a felekezeti arányoknak megfelelően. Jelenleg két főállású evangélikus lelkész van (Budapest) és két részmunkaidős (Győr és Eger).

Hídlelkész. A lelkész ugyanis „civilszagú”. Egyetlen kapcsolat a társadalom és a „börtönrezsim” között. Nem hivatásos, mint a tábori lelkész. De vannak privilégiumai: bemehet a zárkába, ahova egyébként csak a drogkereső kutyák léphetnek be. Megfontolt kapcsolatot tarthat hozzátartozókkal, mely a megvesztegethetőség miatt – egyébként helyesen – másoknak nem megengedett. Hídlelkész „vallásos” értelemben is: ha akarja, segítenek Önnek fogadni az átkelő Istent.

Ökumenizmus. Szigorúan. Az Egyház valószínűleg legkevésbé profitábilis munkája. A fizetést ugyan az IM adja, de ha valaki szabadultakat pátyolgatni szándékozna, csak szóljon (telefonszám a kiadónál), s megadom a címét! Na lám. A szekták persze kerítőhálókat akarnak vetni a halnevelő-medencébe, mivel egyszerűbb, mint pecázni a Nyugatiban.

Bizik László, börtönlelkész

Mandíneres misszió. A lényegre térés előtt pár szelídítőkört kell tenni. Mintha nem is lelkész, hanem Joe bácsi lennék. Persze, miért is ne? Ikszedik alkalommal tör csak ki valami elementáris megnyílás. A fogva tartottak szeretete és hálája, öröme és embersége nélkül nem lehetne kibírni a napi nyolc órát. De így könnyű, mert közben a Jóisten belopódzik „absconditus”-ából. Gyönyörű „tetten érni” Őt...

Evangélikusok érdektelensége. Az egyházvezetés igen, de a kollégák és a hívek nem. Ez szomorúságunk. Pedig mindenütt, ahol börtön van, van gyülekezet is. Azonban alig, ahol lenne pár ember, aki „bejárna” a csibészekhez, s vállalna egy-egy csoportot. Inkább felkapálják a templomkertet. Bár jobb lenne az emberek szívét!

De hát ne legyünk telhetetlenek! Majd. Tütira. ■ Bizik László

KÍNA, BÁCSALMÁS, TOMPA UTCA – az okányi missziós imakör

„Arra kérek mindenekelőtt, hogy tartsatok könyörgéseket, imádságokat, esedezéseket és hálaadásokat **minden emberért**, a királyokért és minden feljebbvalóért, hogy nyugodt és csendes életet éljünk teljes istenfélelemben és tisztességben. Ez jó és kedves a mi üdvözítő Istenünk színe előtt, aki azt akarja, hogy minden ember üdvözljön, és eljusson az igazság megismerésére. Mert egy az Isten, egy a közbenjáró is Isten és emberek között, az ember Krisztus Jézus, aki váltságul adta önmagát mindenkiért tanúbizonyságként a maga idejében.” (1Tim 2,1-6)

A fotó csak illusztráció

Ebben a modern világban, amelyben olyan nagy a félelem és a bizonytalanság, ahol a békesség helyét a gonoszság vette át, ahol a szenvedést már-már nem bírjuk elviselni, van Valami és Valaki, akikre mindnyájunknak szüksége van!

A Valami: az IMÁDSÁG. Ez sokkal többet jelent, mint gondolnánk. Az imádság nem a tehetetlenség jele, nem a kegyes emberek kötelessége, hanem *egyedülálló lehetőség, mert általa képesek*

vagyunk embereket, dolgokat, szükségeket és kapcsolatokat átalakítani. Az imádság ereje végtelen!

A Valaki: ISTEN. Ő sokkal inkább szeret bennünket és törődik velünk, mint gondolnánk. Nem kitalált lény, nem elérhetetlen és megszólíthatatlan. *Isten az, akit legjobban érdekel a mi legapróbb gondolatunk is, bár Ő a világ Királya és Úra, de Jézus Krisztusban ugyanakkor a mi Atyánk!*

Isten üzenete – Pál apostol által is – arra indított bennünket, hogy vegyük komolyan az imádság lehetőségét. Erre szánjuk a vasárnap délutánt. Fél 3 órai kezdettel az Imanaptárunkban meghatározott rend szerint imádkozunk egy ország, egy magyarországi település, és községünk egy utcájának minden lakójáért.

2003 januárjában kezdtük ezt a szol-

gálatot az Operation World imanaptárát alapul véve. Az országokról szóló rövid beszámolót követően (legfontosabb statisztikai adatok, hitélet, imameghallgatások, imakérések) egyéni imádságok hangzanak el. Ezután a magyar település rövid ismertetője következik (levélben kérünk aktuális helyzetjelentés az illetékes lelképásztortól), majd ismét egyéni imádságok. Végül községünk egy utcája következik: az itt lakókkal személyes kapcsolatban vagyunk, így örömeikben és bánataikban is osztozunk. Többen el is jönnek erre az imaóra, hogy együtt legyünk imádságban az Úr előtt.

Mindannyian tapasztaljuk, hogy imádságot meghallgató Istenünk van, aki a közösségben is megerősít ezáltal. Soli Deo Gloria!

■ Lakatos Zoltán, református lelkész

„Ne félj, mert megváltottalak, neveden szólítottalak, enyém vagy!”

Dr. Győri Józsefné dr. Drenyovszky Irén 70 éves

(Ézs 43,1)

Egyházunkban és más felekezetekben is sokan ismerik, szeretik. Széleskörű evangéliumi szolgálatáért hálások vagyunk. Köszöntjük öt születésnapja alkalmából.

A Keresztény Orvosok Magyarországi Társaságának elnöke a Társaság megalakulásától, 1989. február 11-től 2005. augusztus 26-ig.

1990-től tagja a Keresztény Orvosok és Fogorvosok Nemzetközi Egyesülete (ICMDA) vezetőségének. 1986-1989. között elvégezte az Evangélikus Teológiai Akadémia levelező tagozatát.

1999-ben megkapta a Kispest Díszpolgára címet.

Isten három gyermekkel és 13 unokával áldotta meg.

KLAUS DOUGLASS legtöbb könyvét – hármat – magyarra fordították le. *Isten szeretetének ünnepe* című legújabb munkája mellett az előző két, nevével jegyzett kiadványra is felhívjuk olvasóink figyelmét.

Klaus Douglas: Isten szeretetének ünnepe

Az istentisztelet mai formáiról, Kálvin Kiadó – Luther Kiadó, Budapest 2005, 1900 Ft

A német evangélikus lelkész könyvének már a címe is segít újragondolni istentiszteleti életünk célját és értelmét. Sajnos a magyar „istentisztelet”

elnevezés erősen leszűkíti mindazt a lehetőséget és ajándékot, amit egy ilyen alkalom közvetíthet. Sokkal gazdagabb például a német Gottesdienst tartalma. Messze többről van ugyanis szó, minthogy bizonyos rendszerességgel, bizonyos előírt formában tiszteletünket tesszük Isten előtt. Valójában Isten szeretetét ünnepeljük az Ő jelenlétében, az együtt örvendezők közösségében. Ahhoz, hogy ezt a lehetőséget újra felfedezzük, és élni tudjunk vele, szükséges az istentisztelet mai, korszerű formáinak kidolgozása. Erre utal a könyv alcíme, ami egyben arra is figyelmeztet, hogy az istentisztelet örök érvényű, biblikus, evangéliumi tartalma nem képezi vita tárgyát. Az első pünkösöd óta – immár kétezer éve – ugyanazt hirdetjük, de azt újra meg újra, a kor embere számára fogható, érthető és vonzó formában kell tennünk. Ehhez „az emberközeli istentisztelethez” ad bőségesen ötletet a szerző.

A könyv első részében őszinte diagnózist kapunk, hogy vajon sok istentisztelet miért képtelen elérni az embereket. A második rész tíz fejezete már terapeútikus impulzusokat kínál istentiszteleti életünk alapelemeinek újragondolásához. Az egyes fejezetek minden esetben három lépés megtételére inspirálnak: 1. Megértés – 2. Átértés – 3. Megvalósítás. A harmadik rész pedig 111 konkrét javaslatot nyújt az istentisztelet megújításához.

Külön csemege a kötet függelékében található tesztlap, amelynek kitöltése segíthet választ találni arra a kérdésre, hogy valójában hogyan is működik az a gyülekezet, amelyben szolgálóként vagy fogyasztóként élünk...

A könyvet jó szívvel ajánlom mindazon nyitott lelkészeknek és felelősen gondolkodó, kreatív lélekkel megáldott gyülekezeti tagoknak és közösségeknek, akiket őszintén foglalkoztat az evangélikus és más egyházakban megindult liturgiai reformok, istentiszteleti kísérletek (például Tamás mise) ügye. A cél, amit a szerző előszavában is hangsúlyoz, semmiképpen sem a felforgatás, a botránkoztatás, hanem annak a reménynek a megvalósulása, hogy az újuló istentiszteletekből olyan élő gyülekezetek

születnek, amelyek másokkal is képesek megosztani a felülről kapott új élet ajándékait.

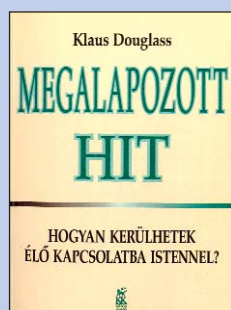
■ *Gáncs Péter*

Klaus Douglas: Új reformáció 96 tétel az egyház jövőjéről, Kálvin Kiadó, Budapest 2002, 1800.- Ft

„Aki azt akarja, hogy az egyház olyan maradjon, amilyen, – az nem akarja, hogy megmaradjon” – e megdöbbentő mondattal, a könyv nyitó mondatával ajánlom az érdeklődők figyelmébe a művet. Bár néhány éve a keresztyén könyvpiac bestsellere, mégsem járt el

felette az idő. A könyv 96 tétele nem írja felül, nem módosítja Luther 95 tételét, sokkal inkább aláhúzza, mai módon értelmezhetővé, gyakorlativá teszi azokat. A mű nem hiányozhat az egyházért felelősséget érző, annak megújulásáért imádkozó hívó könyvespolcáról.

Klaus Douglas: Megalapozott hit Hogyan kerülhetek élő kapcsolatba Istennel? Kálvin Kiadó, Budapest 2001, 900 Ft

Ingoványos talajra építkezni ostobaság. Életünket sem építhetjük olyan értékekre, tanításokra, amelyek teherbíráról nem győződünk meg. A keresztyén hit stabil talaj, megbízható alap egyéni és közösségi életünk felépítéséhez. E meggyőződés elsajátításában segít e könyv, mely az alapkövek megbízhatóságát tárgyalja olvasmányos, meggyőző módon, úgy mint: Isten személye, a Biblia, az ember mint Isten kockázata, Jézus, Szentlélek, keresztség, imádság, cselekvés normák és szabadság között. A művet egyéni olvasásra és csoportos feldolgozásra egyaránt alkalmasnak tartom és ajánlom.

■ *Bálint Józsefné*

A könyvek megvásárolhatók a Luther Kiadó könyvesboltjában (1085 Bp., Üllői út 24. Tel.: 317-5478), a Kálvin Kiadó könyvesboltjában (1113 Bp., Bocskai út 35. Tel.: 386-8267), valamint a Huszár Gál Könyvesboltban (1054 Bp., Deák tér 4. Tel.: 266-6329).

„Aki hisz, az derűs, és derűje Istentől származik.” (XXIII. János pápa)

BOLLA ÁRPÁD: TÖRTÉNETEK

Azt szokták mondani, a humor az élet ellentmondásait megértő, azokat feloldó életszemlélet. Ezért fiam többszöri biztatására szívesen közlöm lelkészi szolgálatom néhány rendhagyó esetét, humorba pácolva.

1969. és 1971. között minden évben nyáron két hónapot Bagdadban építettem a magyar kiállítás pavilonját. Nagyon nagy élmény volt számomra akkor bejárni az ősi Mezopotámia bibliai helyeit, Ninivétől Úrig. Egyik évben a delegációvezetőnk, az azóta elhunyt Hoffmann Ervin arra kért, készítsék elő egy fogadást szomszédos országaink nagyköveteinek. A fogadás – nagyon igyekeztem – megfelelt a protokolláris előírásoknak, de egyvalami hiányzott, a jókedv. Delegációvezetőnk egyszer kihívott a szobából, és arra kért, csináljak valamit a jókedv érdekében. Azt ajánlottam, énekeljünk - sorban szomszédaink egy-egy énekét. Ment is, mint a karikacsapás, de a jugoszláv nagykövetnek az énekeit senki sem tudta. Ott megszakadni látszott a lánc. Furcsállta is, hogy mi, magyarok nem ismerjük a déli szomszéd énekeit. Ekkor eszembe jutott, hogy orosházi diákkoromban Kara tanár úr, aki Délvidékről származott, és jól beszélt szerbül – nekünk orosz tanított – szerb partizán nótákat is megtanított nekünk. Elkezdtem az egyiket a nagykövet fülébe dúdolni, majd vele együtt hangosan énekelni. Annyira meghatódott, hogy a könnye is kicsordult, és megkérdezte, honnan tanultam ezeket a partizán nótákat. Az Orosházi Evangélikus Gimnáziumban, válaszoltam, mire ő a csodálkozástól szóhoz sem jutott. Hogy mik vannak!

Rejtvény a Jelenések könyve alapján

1. Így szólt a hang Jánoshoz: „Amit látsz, írd meg egy!”
2. Melyik gyülekezetnek szól ez a mondat: „az a neved, hogy élsz, pedig halott vagy”?
3. Hányadik trombitaszónál hullott le a csillag, és nyílt meg az alvilág mélysége?
4. Vele küzd meg Mihály angyalaival együtt.
5. Mi jön ki az Emberfia szájából János látomásában?
6. Hány vén veszi körül a menny legfőbb trónusát?
7. Mivé változik a folyó, amikor a harmadik angyal beléönti a harag poharát?
8. Az élet vizének poharából ingyen kapnak.
9. A mennyei sereghez tartozók öltözete tiszta fehér
10. Alfa és

REJTVÉNY

A helyes megfejtőknek jutalmat küldünk.
(Evangélikus Missziói Központ, 1656 Budapest, Pf. 22.)

A rejtvényt összeállította: Mady Erzsébet

Istenem, oly gyorsan szállnak az évek

Győri János Sámuel / Hermons

Győri János Sámuel / Hermons 1966

C G 7 F G C [F C F]

Is - tenem, oly gyorsan szállnak az é - vek, va - jon Né - ked él - tem - e? _____

C G 7 F G C F C

Most már tudom, hogy meg - hal - tál ér - tem, él - ni másképp i - gyek - szem. _____

C E F G⁷ C [F C F] E

Visz - sza - jössz, visz - sza - jössz már nem - so - ká - ra! _____ Itt va - gyok a
Fel - vi - szel, fel - vi - szel a menny - or - szág - ba! _____ Ott bűn nél - kül

1. F G C F C | 2. F G⁷ C [F C]

bűn - nek át - ká - ban. _____ ö - rök - ké él - he - tek! _____

2. Bűnöm miatt megint újra kérlek:
ne taszítsd el hűtlen gyermeked!
Segítsél a számadásban nékem,
mindenért kell felelnem.
REFR.

A Missziói Bizottság, az Evangélikus Missziói Központ és a Rádiómisszió hírei (fontosabb szolgálatok, események)

JANUÁR

Ökumené a gyakorlatban – előadás a Keresztény Ökumenikus Baráti Társaság (KÖT) alkalmán

Istenkeresés – előadás az aszódi gimnázium csendesnapján

Megújulási mozgalmak – előadás a farkasréti ökumenikus esten

Megbeszélés a PMTI munkatársával, Aaron Stevens-szel

Isten megpróbált emberei – bibliatanulmányozási sorozatot indít az EBBE

Igehirdetés ökumenikus imaesten az ócsai baptista imaházban

Megbeszélés Horváth Istvánnal és Terry Lingenhoellel, az OM és az Aliansz képviselőivel

Megbeszélés Fátyol Tivadarral, a Rádió C programigazgatójával

Interjú és megbeszélés Cseri Kálmánnal

FEBRUÁR

Útitársak missziós bibliára

Egyházam és a kegyelmi ajándékok a misszió tükrében – előadás református lelkészek körében a Kálvin téren

Magyar Evangélikusok Konferenciája (MAEK), értekezlet

Igehirdetés Szepetneken, Nagykanizsán, Sandon és Paton

Párbeszédben korunk emberével: lelkipásztori habitussal – előadás LMK-n Nagykanizsán

Csámpai Rozi kiállításán Budapest-Erzsébetvárosban

A hívő embernek a kommunikációval kapcsolatos kérdései – előadás metodista előjárói konferencián, Piliscsabán

Az Északi Egyházkerület csendesnapja tisztségviselőknek Aszódon

Megbeszélés teológiai hallgatókkal a gyülekezetépítési programról

MÁRCIUS

Evangélikáció a váci börtönben

Igehirdetés Angyalföldön

MEÖT Missziói Bizottsági ülése

Istenképek – előadás MEKDSZ körben a Közgázon

Beszélgetés Istennel – metodista ifjúsági hétfőgőn előadások az imádságról

Megbeszélés Timo Reuhkalával, a finn

rádiómisszió igazgatójával

Hit és felelősség – előadás a várpalotai ökumenikus esten

Országos missziós konzultáció Piliscsabán

Két fény között... Verőfényben – böjti est Pesterzsébeten

Börtönmissziós alkalom Nyíregyházán

Evangélikáció Szekszárdon

ELŐZETES
Április 9-13. Istennek mindenkiel terve van – evangélikáció Zuglóban

Május 7-9. Evangélikáció a gáti cigánytáborban Kárpátalján

Május 27. „Közel van, aki igazságot ad.” (Ézs 50,8) – Egyházkerületi Missziós Napok Miskolcon, Bakonycsernyén, Soltvadkerten

Július 12-15. „Aki énhozzám jön, azt én nem küldöm el.” (Jn 6,37) – Országos Missziós Konferencia Piliscsabán

Október 7. „Nem maradok el tőled, nem hagylok el.” (Józs 1,5) – Országos Evangélikáció a Deák téri templomban

SZÉLRÓZSA
6. ORSZÁGOS EVANGÉLIKUS IFJÚSÁGI TALÁLKOZÓ

TENYEREMBE VÉSTELEK

2006. JÚLIUS 19-23. SZOLNOK

www.szelrozsatlalalkozo.hu

„Aki énhozzám jön, azt én nem küldöm el.” (Jn 6,37)

ORSZÁGOS MISSZIÓS KONFERENCIA PILISCSABÁN
2006. JÚLIUS 12-15.

Evangélikáció, bibliakörök, imaközösség, beszélgetések, missziós munkaágak bemutatkozása, határon túli magyarok és északi testvéreink beszámolóit...

Előadók: Ittzés János, Gáncs Péter, dr. Fabiny Tamás, Karlne Csepregi Erzsébet, Bakay Péter, Aaron Stevens, Lázár Attila énekes, Czipott Géza és Nyakó Júlia előadóművészek, Bálint Józsefné, Hulej Enikő, Györe Balázs, Szeverényi János, felvidéki, erdélyi, kárpátaljai, finn és norvég testvérek.
Götze Kriszta és Szécsi Magda kiállítására.

Részvételi díj: 4600 Ft, Jelentkezni lehet az Evangélikus Missziói Központ címén: 1164 Budapest, Batthyány Ilona u. 38-40. tel.: 06-1-400-3057, e-mail: evmis@lutheran.hu

Vas István
A TEREMTŐHÖZ

*Köszönöm, hogy megteremtettél,
Ó, Szeretet, és idetettél,
Hogy csillagok, ködök, hegyek
között ember legyek.*

*Köszönöm, amit látok,
A teremtett világot,
Hogy még a rossz sem céltalan,
Mindennek jelentése van.*

*És én is neked kincset-érő
Egy vagyok, soha-visszatérő,
S akár a férgek, vagy a szentek,
Valamit jelentek.*

*Meghalok, semmit nem veszítek,
Művedet meg nem semmisíted
s a mennyben vagy pokolban
Az leszek, ami voltam.*

HÍD EVANGÉLIKUS MAGAZIN, az Evangélikus Missziói Központ kiadványa. Az Evangélikus Élet előfizetői részére a magazin ingyenes. Adományokat elfogadunk. Lapszámunk megjelenését a Sanansaattajat (Finnország), a Norea Radio Norway (Norvégia) és a Magyarországi Evangélikus Egyház Missziói Bizottsága támogatta.